

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius,
tel. +370 5 268 5186, el. p. info@teismai.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2026-03- Nr. 4R-

DĖL TEISĖJŲ TARYBOS NUTARIMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO

Teikiame Teisėjų tarybai svarstyti Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Teisėjų tarybos 2016 m. gegužės 27 d. nutarimo Nr. 13P-65-(7.1.2.E) „Dėl Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas1) ir su juo susijusius lydimuosius dokumentus.

Taip pat teikiame Teisėjų tarybai svarstyti Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Teismų tarybos 2004 m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr. 306 „Dėl administracinių, baudžiamųjų ir civilinių bylų bei teismų procesinių sprendimų šiose bylose klasifikavimo“ patvirtintos Teismo proceso bylų kategorijų bei procesinių sprendimų šiose bylose kategorijų priskyrimo ir žymėjimo tvarkos pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas2).

Projektui1 parengti Teisėjų tarybos 2025 m. vasario 21 d. nutarimu Nr. 13P-44-(7.1.2.E) „Dėl darbo grupės Rekomenduojamiems teismų procesinių sprendimų kokybės standartams atnaujinti sudarymo“ buvo sudaryta darbo grupė. Projektas1 taip pat buvo teiktas derinti Lietuvos Respublikos teismams, Teisėjų tarybos Teismų administravimo komitetui (toliau – Komitetas). Papildomai Projektas1 svarstytas 2026 m. vasario 6 d. ir 2026 m. kovo 6 d. Komiteto posėdžiuose ir patikslintas pagal Komiteto pateiktą nuomonę dėl Projekto1 derinimo metu gautų teismų pastabų (pastabos pateiktos Projekto1 apibendrinimo pažymoje, o jų vertinimas – Komiteto 2026 m. vasario 6 d. posėdžio protokole). Atsižvelgiant į tai, Komitetas papildomai nutarė Projektu2 siūlyti panaikinti Teismo proceso bylų kategorijų bei procesinių sprendimų šiose bylose kategorijų priskyrimo ir žymėjimo tvarkos 9.4 papunktį, nustatantį, jog „Procesinio sprendimo priskyrimas kategorijoms atliekamas ir pažymimas tokia tvarka: jeigu procesiniame sprendime yra pagal įstatymus viešai neskelbtini duomenys, tai pažymima įrašant skliaustuose raidę „(N)“ po procesinio sprendimo kategorijos numerio(-ių)“, kaip nebeaktualų.

Siekiant, kad teismų bendruomenė turėtų pakankamai laiko susipažinti su priimtais teisės aktais, Komitetas siūlo Projekto1 ir Projekto2 įsigaliojimą numatyti 2026 m. gegužės 1 d.

Prašome Teisėjų tarybos pritarti Projektui1 ir Projektui2.

Priėmus Teisėjų tarybos nutarimus, jie skelbtini Teisės aktų registre.

**LIETUVOS
TEISMAI**

PRIDEDAMA:

1. Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Teisėjų tarybos 2016 m. gegužės 27 d. nutarimo Nr. 13P-65-(7.1.2.E) „Dėl Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 33 lapai.
2. Teismų pasiūlymų dėl Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Teisėjų tarybos 2016 m. gegužės 27 d. nutarimo Nr. 13P-65-(7.1.2.E) „Dėl Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto apibendrinimo pažyma, 12 lapų.
3. Komiteto 2026 m. vasario 6 d. posėdžio protokolas, 5 lapai.
4. Teisėjų tarybos 2025 m. vasario 21 d. nutarimu Nr. 13P-44-(7.1.2.E) „Dėl darbo grupės Rekomenduojamiems teismų procesinių sprendimų kokybės standartams atnaujinti sudarymo“ sudarytos darbo grupės pažyma, 3 lapai.
5. Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Teismų tarybos 2004 m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr. 306 „Dėl administracinių, baudžiamųjų ir civilinių bylų bei teismų procesinių sprendimų šiose bylose klasifikavimo“ patvirtintos Teismo proceso bylų kategorijų bei procesinių sprendimų šiose bylose kategorijų priskyrimo ir žymėjimo tvarkos pakeitimo“ projektas, 1 lapas.

Direktorė

Jurga Greičienė

Vita Dirvonienė, tel. +370 600 76629, el. p. vita.dirvoniene@teismai.lt

TEISĖJŲ TARYBA

NUTARIMAS

DĖL TEISĖJŲ TARYBOS 2016 M. GEGUŽĖS 27 D. NUTARIMO NR. 13P-65-(7.1.2.E) „DĖL REKOMENDUOJAMŲ TEISMŲ PROCESINIŲ SPRENDIMŲ KOKYBĖS STANDARTŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

202 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 27 punktu, atsižvelgdama į Teisėjų tarybos 2025 m. vasario 21 d. nutarimu Nr. 13P-44-(7.1.2.E) „Dėl darbo grupės Rekomenduojamiems teismų procesinių sprendimų kokybės standartams atnaujinti sudarymo“ sudarytos darbo grupės bei Teisėjų tarybos Teismų administravimo komiteto siūlymus dėl Teismų procesinių sprendimų kokybės standartų atnaujinimo, Teisėjų taryba

n u t a r i a :

1. Pakeisti Teisėjų tarybos 2016 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 13P-65-(7.1.2.E) „Dėl Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų patvirtinimo“ patvirtintus Rekomenduojamus teismų procesinių sprendimų kokybės standartus ir išdėstyti juos nauja redakcija (pridedama).
2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2026 m. gegužės 1 d.

Pirmininkas

Sekretorius

REKOMENDUOJAMI TEISMŲ PROCESINIŲ SPRENDIMŲ KOKYBĖS STANDARTAI

Šie Rekomenduojami teismų procesinių sprendimų kokybės standartai (toliau – Standartai) pirmiausia skirti baigiamajam teismo aktui (toliau – teismo sprendimas) parengti, nepriklausomai nuo bylos pobūdžio. Jie yra rekomendacinio pobūdžio ir nepakeičia įstatymuose ar nusistovėjusioje teismų praktikoje teismo sprendimui nustatytų reikalavimų. Kitiems teismo procesiniams sprendimams jie taikytini tiek, kiek tinkama. Standartuose nustatytos rekomendacijos, susijusios su teismo sprendimo forma, turiniu ir struktūra, detaliau atskleidžiamos šių Standartų priede.

1. Teismo sprendimas turi būti teisingas ir teisėtas:

1.1. Teismo sprendimas pagrindžiamas teismo nustatytomis teisiškai reikšmingomis faktinėmis bylos aplinkybėmis (toliau – faktinės aplinkybės) ir teise.

1.2. Perskaičius teismo sprendimą, turi būti aišku, kokias faktines aplinkybes nustatė teismas.

1.3. Teismo sprendime nurodoma, kokiais teisės šaltiniais remiantis jis priimtas. Teismo sprendime tiksliai nurodomas įstatymo ar kito teisės akto straipsnis, straipsnio dalis, punktas ar kita teisės akto struktūrinė dalis, kuriais remdamasis teismas priėmė sprendimą.

1.4. Spręsdamas bylą teismas išsiaiškina taikomų įstatymų ir kitų teisės aktų galiojimą bylai aktualiems teisiniams santykiams. Kilus ginčui, teismas aiškiai nurodo, kokia teisės normos redakcija vadovaujasi ir kodėl taiko tam tikrą normos redakciją.

1.5. Teismo sprendimo teisėtumas nepriklauso nuo to, kiek teisės šaltinių teismas nurodo. Nėra būtina kiekviename teismo sprendime remtis, minėti ar cituoti Lietuvos Respublikos Konstituciją, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją ar kitą aukštesnės galios teisės aktą, kuris yra tinkamai įgyvendintas įstatymais ar kitais teisės aktais. Paprastai pakanka nurodyti teisės normą (-as), kuria (-iomis) įgyvendinamas aukštesnio lygmens teisinis reglamentavimas.

1.6. Teismas vadovaujasi teismų praktika atitinkamų kategorijų bylose, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos teismų įstatyme. Tačiau rėmimasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Lietuvos ar tarptautinių teismų praktika, taip pat jos citavimas nėra savitiksliis dalykas. Teismų praktika turi padėti teisingai išspręsti bylą ir pagrįsti teismo sprendimą, todėl teismo sprendime jos pateikiama tik tiek, kiek to reikia. Kai teismas remiasi teismų praktika, būtina nurodyti teismo pavadinimą, konkrečią atitinkamo procesinio sprendimo datą ir bylos numerį.

1.7. Nukrypimas nuo vyraujančios teismų praktikos galimas tik tada, kai tai yra neišvengiamai, objektyviai būtina, konstituciškai pagrindžiama ir pateisinama. Kiekvienas nukrypimas turi būti deramai (aiškiai ir racionaliai) motyvuojamas, nurodant praktiką, nuo kurios nukrypstama, ir nukrypimą pagrindžiančius argumentus. Kai teismo precedentas, kuriuo remiasi teismas, tam tikru (-ais) aspektu (-ais) skiriasi nuo nagrinėjamos bylos, teismas pagrindžia, kodėl vadovaujasi šiuo precedentu.

1.8. Teismas, aiškindamas ir taikydamas teisę, atsižvelgia į teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principus. Kai teismo sprendime *tiesiogiai* remiamasi teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principais, nurodoma, kokią turinį jiems suteikia teismas konkrečioje situacijoje (pvz., sumažindamas pirmosios instancijos teismo priteistą neturtinės žalos už sveikatai padarytą žalą atlyginimo dydį, apeliacinės instancijos teismas ne tik nurodo, kad remiasi teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principais, bet ir pateikia *savo* vertinimą, ko, teismo manymu, šiais principais reikalaujama konkrečioje situacijoje: „Priteisus iš ligoninės milijoninę sumą, nukentėtų daugelio kitų ligonių interesai, jiems nebūtų iki galo suteikiamos reikiamos paslaugos, nukentėtų bendra sveikatingumo veikla rajone. Taip pat atsižvelgtina ir į visos visuomenės pragyvenimo lygį. Didžioji dalis Lietuvos gyventojų vieno milijono negalėtų uždirbti per visą savo amžių.“).

1.9. Teismas nurodo teisinį pagrindą, kai *tiesiogiai* taiko privalomosios teisinės galios neturinčius teisės aktus (angl. *soft law*): Europos sutarčių teisės principus, Europos deliktų teisės principus, Bendrųjų principų sistemos projektą, Tarptautinio privatinės teisės unifikavimo instituto (UNIDROIT) tarptautinių komercinių sutarčių principus ar kt. Kai nėra teisinio pagrindo, negriežtosios teisės priemonėmis teismas gali remtis tik kaip papildomais teisinio argumentavimo šaltiniais.

1.10. Teismas gali remtis teisės doktrina kaip papildomu teisinio argumentavimo šaltiniu. Kai teismas remiasi teisės doktrina, nurodomas jos šaltinis.

1.11. Kai teismas remiasi privalomosios teisinės galios neturinčiais teisės aktais arba teisės doktrina, sprendime nurodomos ir teismui žinomos priešingo turinio negriežtosios teisės priemonės ar teisės doktrina, jei tokių yra, bei motyvai, pagrindžiantys atitinkamą teismo pasirinkimą.

2. Teismo sprendimas turi būti įtikinamas:

2.1. Teismo sprendimas turi įtikinti suinteresuotus asmenis, kad jis yra teisingas ir teisėtas.

2.2. Teismo sprendimo motyvai neturi apsiriboti bendro pobūdžio samprotavimais ar teiginiais. Pernelyg bendro pobūdžio formuluotės (tokios kaip „šie argumentai yra nepagrįsti ir prieštarauja bylos medžiagai“ ar pan.), kurios vartojamos atsakant į konkrečius bylai reikšmingus argumentus ir galėtų būti įterpiamos į bet kokią sprendimą, nepateikiant jokių papildomų detalių ar būtent konkrečiam sprendimui būdingų motyvų, nėra tinkamas motyvavimas.

2.3. Spręsdamas faktinių aplinkybių nustatymo klausimus teismas nurodo, kodėl tam tikrus įrodymus atmeta. Nepakanka tik nurodyti, kad remiamasi kitais įrodymais.

2.4. Spręsdamas teisinio ginčo santykių kvalifikavimo ir teisės taikymo klausimus teismas nurodo, kodėl tam tikrus ginčo šalių argumentus atmeta.

2.5. Teismo sprendimas turi didžiausią tikimybę neįtikinti tų, kuriems jis yra nepalankus, todėl teismo sprendimo motyvuojamojoje dalyje reikia skirti pakankamai dėmesio bylą pralaimėjusios šalies argumentams įvertinti. Iš teismo sprendimo turi būti aišku, kodėl bylą pralaimėjusios šalies argumentų ar pozicijos palaikymas prieštarautų teisės normoms ar byloje esantiems įrodymams.

2.6. Teismas, motyvuodamas priimtą sprendimą, gali pritarti vienam ar keliems sprendime jau užfiksuotiems proceso dalyvio argumentams ir jų dar kartą nekartoti, tačiau iš teismo sprendimo turi būti matoma, kad teismas atliko savarankišką vertinimą.

2.7. Teismo sprendime teisėjas neturi moralizuoti, mėginti primesti savo asmeninių etinių, moralinių, religinių, kitokių įsitikinimų ar pasaulėžiūros. Teismo sprendimas turi būti korektiškas ir nešališkas, be sarkazmo ar į proceso dalyvius nukreipto humoro, dogmatiško postringavimo, pompastikos ar retorinių klausimų.

3. Teismo sprendimas turi būti skaidrus:

3.1. Teismo sprendime nurodomos teismo nustatytos faktinės aplinkybės, kurios turėjo reikšmę priimant atitinkamą sprendimą, ir išdėstomi argumentai, kuriais remdamasis teismas priėmė sprendimą, be kita ko, ir ne tik teisiniai argumentai (pvz., ekonominiai, socialiniai ar kt.).

3.2. Teismo nustatytos faktinės aplinkybės nurodomos teismo sprendimo aprašomojoje (motyvuojamojoje) dalyje, chronologine seka. Šios aplinkybės teismo sprendime aiškiai atskiriamos nuo jas pagrindžiančių įrodymų ar byloje dalyvaujančių asmenų versijų, t. y. teismas, nustatęs faktinę aplinkybę, aiškiai įvardija ją kaip *paties teismo* nustatytą (pvz., „2025 m. lapkričio 23 d. 18.30 val. ieškovas atvyko pas atsakovą pasirašyti sutarties“; „vanduo į ieškovo butą pateko iš atsakovo buto“), o ne pateikia kartu su ją pagrindžiančiu įrodymu (pvz., „ekspertizės akte nurodyta, kad vanduo į ieškovo butą pateko iš atsakovo buto“) ar byloje dalyvaujančio asmens versija (pvz., „kaip nurodė ieškovas, 2025 m. lapkričio 23 d. 18.30 val. jis atvyko pas atsakovą pasirašyti sutarties“). Jei dėl konkrečios faktinės aplinkybės byloje vyksta ginčas ir (arba) byloje esantys įrodymai yra prieštaringi, teismas, remdamasis įrodinėjimo naštos paskirstymo taisyklėmis, įrodymų leistinumu, sąsajumu ir pakankamumu, pateikia savo vertinimą, kodėl ginčijamą faktinę aplinkybę laiko nustatyta ar nenustatyta.

3.3. Teismo sprendimo motyvai turi būti glausti, aiškūs, logiški, nedviprasmiški, konkretūs, objektyvūs ir netendencingi.

3.4. Teismo sprendimas gali būti grindžiamas tokiu bylos aspektu, kurio bylos dalyviai akivaizdžiai nepastebėjo, kurį laikė nereikšmingu, dėl kurio teismas turi įgaliojimus spręsti *ex officio* (pagal pareigas), paprastai tik tada, jei teismas informavo proceso dalyvius apie šį aspektą ir suteikė galimybę dėl jo pasisakyti.

3.5. Jei teismas svarstė keletą alternatyvių sprendimo variantų, jie gali būti atskleidžiami teismo sprendimo motyvuose, aptariamais argumentais už ir prieš juos.

3.6. Kai proceso dalyvis pateikia argumentus dėl įstatymo ar kito teisės akto galimo prieštaravimo aukštesnės galios teisės aktui, teismas savo išvadas dėl šių argumentų išdėsto sprendimo motyvuose.

3.7. Teisės aktų, teismų praktikos, teisės doktrinos ar kitų teisės ar jos aiškinimo šaltinių nurodymas ir (ar) citavimas teismo sprendime turi būti susijęs su bylos esme. Jei šis ryšys nėra aiškus, jis pagrindžiamas ir paaiškinamas teismo sprendimo motyvuose. Iš teismo sprendimo turi būti aišku, kodėl teismas remiasi konkrečia teismų praktika ir kaip ją panaudoja byloje.

4. Teismo sprendimas turi būti nuoseklus, o jo motyvai – pakankami:

4.1. Teismo sprendimo *nuoseklumas* reiškia, kad egzistuoja loginis ryšys tarp atskirų sprendimo dalių, pastraipų. Teismo sprendime faktinės aplinkybės nustatomos ir teisinės problemos išsprendžiamos atskirai, protinga seka.

4.2. Teismo sprendimas tampa aiškesnis, jei pirmiausia aiškiai ir centruotai atskiriama ir įvardijama, kurie proceso dalyvių argumentai yra pagrindiniai, o paskui nuosekliai, nevengiant atsakyti į sudėtingus klausimus ir pernelyg plačiai neaptariant paprastų klausimų, visi jie įvertinami.

4.3. Teismo sprendimo motyvai negali prieštarauti vienas kitam.

4.4. Teismo sprendimo motyvų *pakankamumas* pirmiausia reiškia, kad turi būti aiškiai atsakyta į esminius bylos klausimus.

4.5. Iš teismo sprendimo motyvų turi būti aišku, kokie bylos aspektai buvo ginčijami, o kokie ne, todėl sprendimo motyvai paprastai rengiami atsižvelgiant į konkrečias problemas.

4.6. Teismo sprendime turi būti tiek argumentų, kad jų pakaktų jam pagrįsti. Mažiau argumentų pakanka pagrįsti teismo sprendimui byloje, kurioje atsakovas, pažeidėjas ar kaltinamasis pripažįsta ieškinį (skundą), padarytą pažeidimą, nusikaltimą ir savo kaltę.

4.7. Iš teismo sprendimo motyvų turi būti matoma, kad teismas turi poziciją dėl visų priimtų įrodymų ir dėl visų byloje kylančių klausimų. Tačiau tai nereikia, kad kiekvienu aspektu pasisakoma išsamiai ir plačiai. Teismo pareiga pateikti savo sprendimų motyvus negali būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą. Kartais gali pakakti ir itin glaustos motyvacijos. Išsami motyvacija nebūtina, kai atsakoma į argumentus, kurie akivaizdžiai nereikšmingi, nepagrįsti, pateikiami piktnaudžiaujant arba nepriimtini dėl kitų priežasčių, atsižvelgiant į aiškias įstatymo nuostatas ar susiformavusią teismų praktiką dėl analogiško pobūdžio argumentų.

4.8. Teismo sprendime nereikia pateikti bylai neaktualios informacijos, ypač asmens duomenų, kurių naudojimas nėra būtinas konkrečiai bylai išspręsti (pvz., sklypų kadastriniai numeriai ir adresai, transporto priemonių numeriai, modelis, spalva ar pan.), kartoti anksčiau sprendime pateiktos informacijos (pvz., tos pačios sutarties pavadinimo, datos ar pan.).

5. Teismo sprendimas turi būti aiškus ir suprantamas:

5.1. Teismo sprendimas rašomas lengvai suprantama, įprasta bendrine lietuvių kalba. Mokslo, technikos, meno ar kiti specifiniai terminai vartojami kuo rečiau arba jie paaiškinami. Teismo sprendime reikėtų vengti vartoti ne lietuvių kalbos žodžius, lotyniškus terminus ir posakius (jei jie vartojami, – turi būti išversti).

5.2. Jei teismas remiasi užsienio kalba surašytu teisės norminiu aktu ar teisės aiškinimo šaltiniu, teismo sprendime paprastai pateikiamas atitinkamos nuostatos ar jos dalies vertimas į lietuvių kalbą. Vertimas turi būti tinkamas ir kokybiškas. Tekstas užsienio kalba paprastai į teismo sprendimo turinį neperrašomas.

5.3. Jei teismo sprendimo motyvai yra ilgi, teismas užrašo aiškus apibendrinamąsias išvadas dėl kiekvienos išspręstos pagrindinės problemos, esant galimybei, pateikia anksčiau sprendimo tekste išsamiai išdėstytų argumentų santrauką.

5.4. Teismo sprendime turi būti vengiama perteklinio, su bylos esme nesusijusio teisės aktų citavimo (pvz., pateikiamas visas straipsnis ar jo dalis, nors bylai aktuali tik viena dalis ar dalies punktas).

5.5. Teismo motyvai turi būti aiškiai atskiriami nuo šalių paaiškinimų, vertinimų, samprotavimų ar byloje esančių įrodymų turinio.

5.6. Paminėjęs ar pacitavęs tam tikrą įrodymą ar kitą informaciją, teismas paprastai atskleidžia, kokią reikšmę ar prasmę jai suteikia (pvz., nurodoma, kad teismas laiko, jog tam tikro asmens parodymo citata įrodo konkrečią faktinę aplinkybę). Iš teismo sprendimo motyvų turi būti aišku, kodėl tam tikra informacija buvo minima ar cituojama. Formalus įrodymų ir (ar) jų turinio, teisės aktų nuostatų ar struktūrinių dalių numerių išvardijimas nėra pakankamas. Iš sprendimo motyvų turi būti matomas teismo atliktas teisinis vertinimas, įrodymų analizė ir įvertinimas (pvz., jų pakankamumas, įtikinamumas, reikšmė bylos baigčiai).

5.7. Nesant svarbių priežasčių, į teismo sprendimą neperrašomi procesiniai dokumentai, teismo posėdžio protokole ar kaltinamajame akte užfiksuoti liudytojų ir kitų asmenų parodymai, tarnybiniuose pranešimuose nurodyti duomenys, telefoninių pokalbių išklotinės ar kita bylos medžiaga. Cituojama tik tai, kas turi esminę reikšmę bylai, ir tik tiek, kiek reikia bylai išspręsti ir sprendimui pagrįsti.

5.8. Teismo sprendime gali būti paveikslėlių, nuotraukų ar kitos vaizdinės (grafinės) informacijos, jei ji tiesiogiai susijusi su byla ir gali padėti padaryti sprendimą aiškesnį, suprantamesnį ir skaidresnį.

5.9. Grafikai ir lentelės gali būti naudojami kaip priemonė sudėtingai, didelės apimties informacijai aiškiai ir suprantamai pateikti.

5.10. Jei teismo sprendimui priimti reikalingi tam tikri skaičiavimai, pateikiami išsamūs skaičiavimai, taikytos formulės, konkretūs aritmetiniai veiksmai ar pan. (pvz., $1\,750 \text{ Eur} \times 20 \text{ proc.} / 100 \text{ proc.} = 350 \text{ Eur}$).

5.11. Teismo sprendimo rezoliucinė dalis turi būti suformuluota aiškiai. Kai sprendimas gali būti vykdomas priverstinai, jo rezoliucinė dalis suformuluojama taip, kad būtų aišku, kaip turės būti įvykdytas sprendimas. Teismas turi priimti tokį sprendimą, kurį būtų galima realiai įvykdyti. Teismo nurodymas, išdėstytas teismo sprendimo rezoliucinėje dalyje, neturi suteikti galimybių skirtingai aiškinti teismo sprendimo turinį, kaip konkrečiai ir kokia apimtimi jis turi būti vykdomas.

5.12. Teismo sprendimo rezoliucinėje dalyje turi būti išspręsti visi pareikšti reikalavimai.

5.13. Priimant teismo sprendimą, kuriuo proceso dalyvis įpareigojamas atlikti arba nutraukti tam tikrus veiksmus, būtina nurodyti konkrečius veiksmus.

5.14. Teismo sprendimo rezoliucinėje dalyje turi būti aiškiai nurodomas jo apskundimo terminas ir tvarka ar įsiteisėjimas nuo priėmimo dienos.

6. Teismo sprendimas turi turėti aiškią struktūrą ir formą, būti lingvistiškai ir teisiškai korektiškas:

6.1. Teismo sprendimas surašomas taisyklinga kalba, nuosekliai, vienu stiliumi.

6.2. Teismo sprendimas yra suprantamesnis, jei turi aiškią struktūrą. Įstatymo reikalaujamos ar teismo pasirinktos (tais atvejais, kai teismas įstatymo reikalaujamą sprendimo struktūrinę dalį papildomai suskirsto į atskiras dalis) struktūrinės dalys turi būti aiškiai atskirtos.

6.3. Iš teismo sprendimo turi matytis bylos esmė, teismo nustatytos faktinės aplinkybės, teismo argumentai dėl byloje keliamų klausimų ir teismo sprendimas.

6.4. Jei teismo sprendime analizuojama ne viena svarbi problema, patartina jas aptarti atskirai, pavyzdžiui, išskiriant atskirą struktūrinę dalį, suteikiant jai pavadinimą, kuris atspindėtų nagrinėjamo klausimo esmę. Dalies pavadinimas formuluojamas aiškiai ir glaustai apibūdinant atitinkamos dalies turinį (pvz., „Dėl nuteistojo kaltės formos ir jo veikos kvalifikavimo“; „Dėl vekselio paskirties ir laiduotojos suklydimo“).

6.5. Jei teismo sprendimas yra ilgas (pvz., sprendimo apimtis didesnė nei 100 lapų), prieš sprendimą gali būti pateikiamas teismo sprendimo turinys ir (ar) santrauka.

6.6. Teismo sprendimo aprašomosios ir motyvuojamosios dalių pastraipos numeruojamos. Kiekviena sprendimo pastraipa turi nusakyti savarankišką (naują) mintį (idėją) ar kitą susijusią informaciją.

6.7. Atskira teismo sprendimo motyvuojamosios dalies pastraipa paprastai neturėtų susidėti iš vieno ar kelių sakinių. Tačiau teismo sprendimo pastraipos taip pat neturėtų būti pernelyg ilgos (paprastai ne daugiau kaip 0,5 lapo).

7. Teismo sprendimas atitinkamos instancijos teisme turi atspindėti šios instancijos teismo ypatumus:

7.1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų sprendimai pirmiausia turi būti aiškūs ir suprantami bylos šalims, todėl juos rengiant atsižvelgiama į tai, kas yra bylos šalys, į jų galimybes suprasti konkrečių teismo sprendimo motyvų turinį, ar joms teikiama profesionali teisinė pagalba ir pan. Rengiant Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ar Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimą, atsižvelgiama į tai, kad šie teismai formuoja vienodą bendrosios kompetencijos ir administracinių teismų praktiką, todėl kiekvienoje byloje turi būti siekiama išdėstyti aktualią teismų praktikai teisės taikymo ar aiškinimo nagrinėjamoje byloje taisyklę.

7.2. Pirmosios instancijos teismo sprendimo, priimto civilinėje byloje, aprašomojoje dalyje koncentruotai turi būti išdėstoma šalių reikalavimų ir atsikirtimų santrauka, o pirmosios instancijos teismo sprendimo, priimto administracinėje byloje, aprašomojoje dalyje – visi teismo priimti pareiškėjo (-ų) reikalavimai ir pareiškėjo (-ų) argumentų, atsakovo (-ų) atsikirtimų bei kitų proceso dalyvių rašytinių paaiškinimų santrauka.

7.3. Pirmosios instancijos teisme svarbiausia aiškiai nustatyti ir įvardyti teismo nustatytas faktines aplinkybes. Daugiausia dėmesio turi būti teikiama įrodymams, jų apibendrinimui, sugrupavimui, vertinimui. Pateikiamas teismo nustatytų faktinių aplinkybių teisinis vertinimas (santykių kvalifikavimas) nurodant teisės normas, kurios, teismo manymu, taikytinos pagal nustatytas faktines aplinkybes, ir pagrindžiamas šių normų taikymas.

7.4. Pirmosios instancijos teismas, pateikdamas teisinį situacijos vertinimą, neturi sau kelti tikslo kuo išsamiau aprašyti kasacinio teismo praktiką, teisės doktriną.

7.5. Apeliacinės instancijos teismas, panaikindamas pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priimdamas priešingą sprendimą (baudžiamosiose bylose – panaikindamas pirmosios instancijos teismo išteisinamąjį nuosprendį ir priimdamas naują nuosprendį), surašo jį pagal pagrindinius reikalavimus, keliamus pirmosios instancijos teismo sprendimui, nes taip byla išsprendžiama iš naujo.

7.6. Kuo aukštesnė teismo instancija, tuo svarbesnis tampa teisės aiškinimas, plėtojimas. Apeliacinės instancijos teismo ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo sprendimu spręsti teisės klausimai ir jų sprendimai bei argumentai turi būti aiškiai matomi, lengvai atskiriami nuo kitos informacijos.

7.7. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, taip pat apeliacinės instancijos teismo sprendime tuo atveju, kai apeliacinėje instancijoje yra sprendžiami tik teisės klausimai, faktinės aplinkybės nurodomos tik tiek, kiek reikia teisės klausimui tinkamai išnagrinėti.

7.8. Aukštesnės instancijos teismas, grąžindamas bylą pirmosios ar apeliacinės instancijos teismui nagrinėti iš naujo, aiškiai nurodo priežastis ir trūkumus, dėl kurių byla grąžinama.

Rekomenduojamų teismų procesinių
sprendimų kokybės standartų
priedas

REKOMENDACIJOS DĖL TEISMŲ SPRENDIMŲ FORMOS, TURINIO IR STRUKTŪROS

I SKYRIUS TEISMO SPRENDIMO ĮFORMINIMAS IR STRUKTŪRA

1. Teismo sprendimo tekstas turi būti rašomas *Times New Roman* 12 dydžio šriftu. Būtina palikti 3 cm kairiąją paraštę, o kitas paraštes rekomenduojama palikti tokio pločio: dešinioji – 1–1,5 cm, viršutinė – 2 cm, apatinė – 2 cm. Tarpas tarp eilučių viengubas, tekstas išlygiuojamas abipusės lygiuotės būdu.

2. Teismo sprendimo įžanginės ir rezoliucinės dalių pirmoji pastraipos eilutė nuo krašto atitraukiama vienodu pasirinktu ne mažesniu kaip 1,25 cm, bet ne didesniu kaip 1,75 cm atstumu. Teismo sprendimo aprašomojoje (motyvuojamojoje) dalyje tekstas rašomas su atvirkštine įtrauka nuo kairiosios paraštės (įtrauka tokio dydžio, kiek vietos užima numeriai, paprastai 0,63 cm). Papunkčių numeriai rašomi tokiu pat atstumu nuo kairiosios paraštės kaip punktų tekstas (įtrauka tokio dydžio, kiek vietos užima numeriai, paprastai įtrauka kairėje yra 0,63 cm, o atvirkštinė įtrauka – 0,76 cm (esant dviejų skaitmenų vienaženkliais (1.1, 1.2 ir t. t.) papunkčiams) arba 0,86 cm (esant dviejų skaitmenų dviženkliais (1.10, 1.11 ir t. t.) papunkčiams); kai papunktį sudaro trys skaitmenys, įtrauka kairėje paprastai yra 1,27 cm, o atvirkštinė įtrauka – 0,89 cm (esant vienaženkliais (1.1.1, 1.1.2 ir t. t.) papunkčiams) arba 1,27 cm (esant dviženkliais (1.1.10, 1.1.11 ir t. t.) papunkčiams). Sunumeruotos pastraipos atskiriamos 6 pt dydžio tarpais. Teismų sprendimų pastraipas rekomenduojama numeruoti pagal pavyzdį:

Civilinė byla Nr.
Teisminio proceso Nr.
Procesinio sprendimo kategorijos:

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2025 m. spalio 25 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Vardaičio Pavardaičio (kolegijos pirmininko), Vardeniausko Pavardeniausko ir Vardenyčio Pavardenyčio (pranešėjo),

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovo / atsakovo / pareiškėjo / suinteresuoto asmens Vardausko Pavardausko kasacinį skundą

dėl [kokio teismo sprendimo] peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal [nurodomos ginčo šalys ir tai, dėl kokio reikalavimo kyla ginčas].

[vienos eilutės tarpas]

Teisėjų kolegija

[vienos eilutės tarpas]

n u s t a t ė :

[vienos eilutės tarpas]

I. Ginčo esmė

[vienos eilutės tarpas]

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl [nurodoma materialiosios ir (ar) proceso teisės normų taikymo problema] aiškinimo ir taikymo.
2. Ieškovas prašė teismo [glaustai išdėstomas ieškinio dalykas ir pagrindas (pagrindas gali būti atskiroje pastraipoje)].

[vienos eilutės tarpas]

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

[vienos eilutės tarpas]

3. Vilniaus (Kauno ar kt.) apylinkės (apygardos) teismas 2025 m. vasario 2 d. nutartimi ieškinį [išdėstoma teismo sprendimo rezoliucinė dalis].
4. Teismas nurodė, kad [glaustai išdėstomi teismo motyvai].
5. Vilniaus (Kauno ar kt.) apygardos (Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus) teisėjų kolegija, išnagrinėjusi bylą pagal ieškovo / atsakovo / pareiškėjo / suinteresuoto asmens apeliacinį / atskirąjį skundą, 2025 m. balandžio 3 d. nutartimi [išdėstoma apeliacinės instancijos teismo nutarties rezoliucinė dalis].
6. Kolegija nurodė, kad [glaustai išdėstomi apeliacinės instancijos teismo nutarties motyvai dėl bylos esmės].

[vienos eilutės tarpas]

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

[vienos eilutės tarpas]

7. Kasaciniu skundu ieškovas / atsakovas / pareiškėjas / suinteresuotas asmuo prašo [nurodoma, ko prašoma skundu]. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais [išdėstoma kasacinio skundo esmė, argumentai, pavadinimai argumentams ar jų grupėms nerašomi]:

7.1.

7.1.1.

7.1.2.

7.2.

7.3.

7.4.

7.4.1.

7.4.2.

7.4.3.

7.4.4.

7.4.5.

7.4.6.

7.4.7.

7.4.8.

7.4.9.

7.4.10.

7.4.11.

8. Ieškovas / atsakovas / pareiškėjas / suinteresuotas asmuo atsiliepimu į kasacinį skundą prašo [nurodoma, ko prašoma atsiliepimu]. Atsiliepime nurodomi šie argumentai [išdėstomi esminiai atsiliepimo argumentai; jeigu nurodoma tik viena argumentų grupė, jie nenumerojami]:

8.1.

8.2.

8.3.

[vienos eilutės tarpas]

Teisėjų kolegija

[vienos eilutės tarpas]

k o n s t a t u o j a :

[vienos eilutės tarpas]

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

[vienos eilutės tarpas]

Dėl [trumpai nurodoma, kokių teisės klausimų bus pasisakoma]

[vienos eilutės tarpas]

9. [Išdėstomos motyvuotos teisėjų kolegijos išvados nurodytu teisės taikymo klausimu]

10. Teisėjų kolegija, remdamasi išdėstytais argumentais, konstatuoja, kad (Teisėjų kolegija, remdamasi išdėstytais argumentais ir vadovaudamasi CPK 361 straipsnio 4 dalies 2 punktu, formuluoja tokią [teisės aiškinimo / taikymo] taisyklę) [išdėstoma teisėjų kolegijos išvada (suformuluota taisyklė) išnagrinėtu teisės taikymo klausimu].

[vienos eilutės tarpas]

Dėl bylinėjimosi išlaidų

[vienos eilutės tarpas]

11. [išdėstoma, kaip paskirstomos bylinėjimosi išlaidos]

[vienos eilutės tarpas]

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies [priklausomai nuo priimamo sprendimo nurodomas atitinkamas punktas] punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

[vienos eilutės tarpas]

n u t a r i a :

[vienos eilutės tarpas]

[išdėstomas vadovaujantis CPK 359 straipsnio atitinkamu punktu priimtas teismo sprendimas; kiekviena procesinio sprendimo dalis rašoma iš naujos eilutės]

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai

Vardaitis Pavardaitis

Vardeniauskas Pavardeniauskas

Vardenytis Pavardenytis

3. Teismo sprendimo lapai pradedami numeruoti nuo antrojo lapo, lapo numeris nurodomas lapo viršaus centre, lapo numeris turi būti rašomas *Times New Roman* 12 dydžio šriftu be taškų ir brūkšnelių.

4. Pirmojo lapo viršutiniame dešiniajame kampe stulpeliu, tekstą išlygiuojant kairiniu vėliaviniu būdu, atskirose eilutėse rašoma: bylos numeris, teismo sprendimo kategorija (-os). Kai teismo sprendimas viešai skelbiamas, po procesinio sprendimo kategorijos nuoroda iš naujos eilutės viešai skelbtinoje (nuasmenintoje) teismo sprendimo versijoje skliaustuose rašoma raidė „S“.

5. Teismo sprendimo kategorijos nuoroda pradedama žodžiais „Procesinio sprendimo kategorija“ (dvitaškio nereikia). Jeigu nurodomos kelios teismo sprendimo kategorijos, rašoma „Procesinio sprendimo kategorijos“ (dedamas dvitaškis). Jeigu nurodomos kelios kategorijos, jos atskiriamos kabliataškiu ir rašomos eilute vėliaviniu būdu didėjimo tvarka. Po teismo sprendimo kategorijos nuorodos taškas nerašomas.

6. Lietuvos valstybės herbas dedamas išilginiu centruotu būdu atskiroje eilutėje žemiau 5 punkte nurodytų rekvizitų paliekant tarp jų vienos eilutės tarpą.

7. Žemiau herbo (palikus vienos eilutės tarpą) paryškintai išilginiu centruotu būdu 14 dydžio didžiosiomis raidėmis atskiroje eilutėje rašomas teismo pavadinimas ir palikus vienos eilutės tarpą – išretintomis didžiosiomis raidėmis teismo sprendimo pavadinimas. Kai priimamas preliminarus, dalinis, tarpinis, papildomas sprendimas, sprendimas už akių ar sprendimas dėl ieškinio pagrindo, atitinkamai prieš žodį „sprendimas“ ar po jo (sprendimo už akių ir sprendimo dėl ieškinio pagrindo atveju) tuo pačiu formatu įrašomas žodis, apibūdinantis sprendimą (preliminarus, dalinis, tarpinis, papildomas, už akių, dėl ieškinio pagrindo). Priėmus sprendimą grupės ieškinio byloje, papildoma informacija prie žodžio „sprendimas“ nenurodoma.

8. Žodžiai „Lietuvos Respublikos vardu“ rašomi baigiamuosiuose teismo aktuose žemiau teismo sprendimo pavadinimo atskiroje eilutėje, nepaliekant tarpo, 12 dydžio didžiosiomis raidėmis išilginiu centruotu būdu.

9. Baigiamuosiuose teismo aktuose teismo sprendimo antraštės (dokumento teksto esmę glaustai apibūdinanti informacija) nerašomos. Kai procesiniame sprendime antraštė rašoma, jos vieta yra žemiau procesinio dokumento pavadinimo atskiroje eilutėje, ji rašoma neparyškintai, nepaliekant tarpo, 12 dydžio didžiosiomis raidėmis ir išdėstoma išilginiu centruotu būdu.

10. Žemiau 7–9 punktuose nurodytų rekvizitų, palikus vienos eilutės tarpą, rašoma teismo sprendimo priėmimo data ir sprendimo priėmimo vieta išilginiu centruotu būdu atskirose eilutėse. Data rašoma mišriuotu būdu, t. y. metai ir diena rašomi skaitmenimis su sutrumpinimais „m.“ ir „d.“, mėnuo rašomas žodžiu be sutrumpinimo „mėn.“. Teismo sprendimo priėmimo vieta rašoma po dokumento data, nepaliekant vienos eilutės tarpo. Kai bylą nagrinėja teisėjai, kurių darbo vieta yra skirtingose gyvenamosiose vietovėse, sprendimo priėmimo vieta nurodoma pagal teisėjo pranešėjo darbo vietą.

Pavyzdžiui,

(Teisena) byla Nr.
Teisminio proceso Nr.
Procesinio sprendimo kategorijos:

VILNIAUS MIESTO APYLINKĖS TEISMAS

SPRENDIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2025 m. spalio 25 d.
Vilnius

REGIONŲ ADMINISTRACINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2025 m. spalio 25 d.
miestas, kuriame dirba teisėjas pranešėjas

11. Įžanginė teismo sprendimo dalis rašoma po sprendimo priėmimo data bei vieta iš naujos eilutės, praleidus vieną eilutę. Teismo sprendimo įžanginėje dalyje, išskyrus baudžiamąsias bylas, negali būti sutrumpinimų ir santrumpų.

12. Teisėjai, teismo posėdžių sekretorius, byloje dalyvaujantys asmenys teismo sprendimo įžanginėje ir rezoliucinėje dalyse įvardijami nurodant nesutrumpintą vardą ir pavardę, juridinio asmens teisinę formą ir pavadinimą. Proceso šalių giminės derinamos tarpusavyje (pvz., pareiškėja Vardenė Pavardenė; atsakovas Vardenis Pavardenis; ieškovė uždaroji akcinė bendrovė „Bendrovė“).

13. Įžanginėje ir rezoliucinėje dalyse teisėjų kolegijos nariai rašomi abėcėlės tvarka pagal pavardes, jeigu teisėjo pavardė dviguba – pagal pirmąją pavardę. Jei teisėjas yra kolegijos pirmininkas ir (ar) jos pranešėjas, įžanginėje dalyje tai turi būti nurodoma iš karto po jo pavardės, kilmininko linksniu ir išskirta skliaustuose. Teismo posėdžių sekretorius ir proceso dalyviai įžanginėje dalyje kiekvienas nurodomi iš naujos eilutės neatitraukiant nuo krašto. Proceso dalyvio atstovas nurodomas kartu su atstovaujamoju, neperkeliant į naują eilutę. Svarbu nurodyti, kokios sudėties teismas (pvz., išplėstinė teisėjų kolegija, plenarinė sesija) nagrinėjo bylą ir kokia tvarka buvo nagrinėjama byla – rašytinio ar žodinio proceso tvarka; jei byla nagrinėjama apeliacine ar kasacine tvarka, tai irgi reikia nurodyti. Įžanginę dalį rekomenduojama formatuoti pagal pateikiamus pavyzdžius, įžanginės dalies turinį išdėstyti pagal procesinių įstatymų reikalavimus:

Pirmosios instancijos teisme (civilinė byla):

Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas Vardaitis Pavardaitis,
 sekretoriaujant <...>,
 dalyvaujant ieškovei Vardenytei Pavardenytei, jos atstovui <...>,
 atsakovės atstovui <...>,
 trečiojo asmens <...> atstovui <...>,

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **ieškovės Vardenytės Pavardenytės** ieškinį atsakovei Lietuvos valstybei, atstovaujamai Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, dėl žalos atlyginimo, trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, ieškovės pusėje akcinė bendrovė „Akcija“, atsakovės pusėje Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

Teismas

n u s t a t ė :

Pirmosios instancijos teisme (baudžiamoji byla):

Panevėžio (Klaipėdos ar kt.) apylinkės teismo Panevėžio (Klaipėdos ar kt.) rūmų teisėjas <...>,
 sekretoriaujant <...>,
 dalyvaujant prokurorui <...>,
 kaltinamajam <...>, jo gynėjui advokatui <...>,
 nukentėjusiajam <...>,

viešame teisiamajame posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo baudžiamąją bylą, kurioje **Vardas Pavardas**, gimęs [gimimo data ir vieta], asmens kodas <...>, Lietuvos Respublikos pilietis, [tautybė], gyvenantis <...>, įgijęs vidurinį išsilavinimą, nevedęs, [duomenys apie teistumą ir kitokie duomenys apie kaltinamąjį, turintys reikšmės bylai], kaltinamas padaręs nusikalstamą veiką, nustatytą Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 178 straipsnio 1 dalyje.

Teismas

n u s t a t ė :

Pirmosios instancijos teisme (administracinė byla):

Regionų administracinio teismo teisėjas <...>,
 sekretoriaujant <...>,
 dalyvaujant pareiškėjai <...>, jos atstovui <...>,
 atsakovės atstovui <...>,
 trečiojo suinteresuoto asmens atstovui <...>,

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal **pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Bendrovė“** skundą atsakovei Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai dėl tarnybinės nuobaudos panaikinimo, trečiasis suinteresuotas asmuo Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas.

Teismas

n u s t a t ė :

Apeliacinės instancijos teisme (civilinė byla):

Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Vardaičio Pavardaičio, Vardeniausko Pavardeniausko (kolegijos pirmininko) ir Vardenyčio Pavardenyčio (pranešėjo), sekretoriaujant <...>, dalyvaujant ieškovės atstovui <...>, atsakovui <...>, jo atstovui <...>, trečiojo asmens <...> atstovui <...>,

viešame teismo posėdyje apeliacine žodinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Bendrovė“** apeliacinį skundą dėl Kauno apylinkės teismo 2025 m. gegužės 11 d. sprendimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Bendrovė“ ieškinį atsakovui Vardui Pavardui dėl žalos atlyginimo, trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, ieškovės pusėje akcinė bendrovė „Akcija“, atsakovo pusėje <...>.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

arba

Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Vardaičio Pavardaičio, Vardeniausko Pavardeniausko (kolegijos pirmininko) ir Vardenyčio Pavardenyčio (pranešėjo),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Bendrovė“** apeliacinį skundą dėl Kauno apylinkės teismo 2025 m. gegužės 11 d. sprendimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Bendrovė“ ieškinį atsakovui Vardui Pavardui dėl žalos atlyginimo, trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, ieškovės pusėje akcinė bendrovė „Akcija“, atsakovo pusėje <...>.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

Apeliacinės instancijos teisme (baudžiamoji byla):

Lietuvos apeliacinio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš Vardaičio Pavardaičio, Vardeniausko Pavardeniausko (kolegijos pirmininko) ir Vardenyčio Pavardenyčio (pranešėjo),

sekretoriaujant <....>, dalyvaujant prokurorui <...>, nuteistajam <...>, jo gynėjui advokatui <....>,

viešame teismo posėdyje apeliacine žodinio proceso tvarka išnagrinėjo baudžiamąją bylą pagal **nuteistojo Vardo Pavardo** apeliacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2025 m. birželio 23 d. nuosprendžio, kuriuo **Vardas Pavardas** pripažintas kaltu pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 184 straipsnio 2 dalį ir nuteistas trejų metų šešių mėnesių laisvės atėmimo bausme.

Vadovaujantis BK 75 straipsnio 1, 2 dalimis, paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymas atidėtas dvejiems metams, nuteistasis Vardas Pavardas įpareigotas neišvykti už gyvenamosios vietos miesto (rajono) ribų be nuteistojo priežiūrą vykdančios institucijos leidimo ir įpareigotas per vienus metus atlyginti nusikaltimu padarytą žalą.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme apeliacine tvarka:

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Vardaičio Pavardaičio, Vardeniausko Pavardeniausko (kolegijos pirmininko) ir Vardenyčio Pavardenyčio (pranešėjo),
sekretoriaujant <...>,
dalyvaujant pareiškėjos atstovui <...>,
atsakovės atstovui <...>,
trečiajam suinteresuotam asmeniui Vardui Pavardui, jo atstovui <...>,

viešame teismo posėdyje apeliacine žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal **pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „X“** apeliacinį skundą dėl Regionų administracinio teismo 2025 m. balandžio 15 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „X“ skundą atsakovei Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl sprendimų panaikinimo, trečiasis suinteresuotas asmuo Vardas Pavardas.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

arba

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų <...>,
teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal **pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „X“** apeliacinį skundą dėl Regionų administracinio teismo 2025 m. balandžio 15 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „X“ skundą atsakovei Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl sprendimų panaikinimo, trečiasis suinteresuotas asmuo Vardas Pavardas.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

Kasacinės instancijos teisme (civilinė byla):

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Vardaičio Pavardaičio, Vardeniausko Pavardeniausko (kolegijos pirmininko) ir Vardenyčio Pavardenyčio (pranešėjo),
sekretoriaujant <...>,
dalyvaujant ieškovui <...>, jo atstovui <...>,
atsakovui <...>, jo atstovui <...>,

viešame teismo posėdyje kasacine žodinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **ieškovo / atsakovo / pareiškėjo / suinteresuoto asmens Vardausko Pavardausko** kasacinį skundą dėl [kokio teismo sprendimo] peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal [nurodomos ginčo šalys ir tai, dėl kokio reikalavimo kyla ginčas].

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

arba

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Vardaičio Pavardaičio, Vardeniausko Pavardeniausko (kolegijos pirmininko) ir Vardenyčio Pavardenyčio (pranešėjo),

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **ieškovo / atsakovo / pareiškėjo / suinteresuoto asmens Vardausko Pavardausko** kasacinį skundą dėl [kokio teismo sprendimo] peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal [nurodomos ginčo šalys ir tai, dėl kokio reikalavimo kyla ginčas].

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

Kasacinės instancijos teisme (baudžiamoji byla):

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Vardaičio Pavardaičio, Vardeniausko Pavardeniausko (kolegijos pirmininko) ir Vardenyčio Pavardenyčio (pranešėjo),

sekretoriaujant <...>,

dalyvaujant prokurorui <...>,

nuteistajam <...>, jo gynėjui advokatui <...>,

viešame teismo posėdyje kasacine žodinio proceso tvarka išnagrinėjo baudžiamąją bylą pagal **nuteistojo Vardo Pavardo** ir jo **gynėjo advokato Vardučio Pavardučio** kasacinį skundą dėl [kokio teismo, kokio baigiamojo akto], kuriuo **Vardas Pavardas** [išdėstoma to akto rezoliucinė dalis].

Taip pat skundžiama (-as) [nurodoma kokio] teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2025 m. balandžio 3 d. nutartis (nuosprendis), kuria (-iuo) [išdėstoma apeliacinės instancijos teismo baigiamojo akto rezoliucinė dalis].

Teisėjų kolegija, išnagrinėjusi bylą ir išklausiusi <...> paaiškinimų,

n u s t a t ė :

arba

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Vardaičio Pavardaičio, Vardeniausko Pavardeniausko (kolegijos pirmininko) ir Vardenyčio Pavardenyčio (pranešėjo),

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo baudžiamąją bylą pagal **nuteistojo Vardo Pavardo** ir jo **gynėjo advokato Vardučio Pavardučio** kasacinį skundą dėl [kokio teismo, kokio baigiamojo akto], kuriuo **Vardas Pavardas** [išdėstoma to akto rezoliucinė dalis].

Taip pat skundžiama (-as) [nurodoma kokio] teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2025 m. balandžio 3 d. nutartis (nuosprendis), kuria (-iuo) [išdėstoma apeliacinės instancijos teismo baigiamojo akto rezoliucinė dalis].

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

14. Baudžiamosiose bylose:

14.1. Teismo sprendimo įžanginė dalis baigiama žodžiu „n u s t a t ė :“, rašomu iš naujos eilutės, paliekant eilutės tarpą iš viršaus ir apačios, neatitraukus nuo kairės paraštės krašto, išretintai, paliekant tarp raidžių ir dvitaškio tarpus.

14.2. Teismo sprendimo aprašomoji ir rezoliucinė dalys atskiriamos žodžiu „n u t a r i a :“ arba „n u s p r e n d ž i a :“, rašomu iš naujos eilutės, paliekant eilutės tarpą iš viršaus ir apačios, neatitraukus nuo kairės paraštės krašto, išretintai, paliekant tarp raidžių ir dvitaškio tarpus.

Pavyzdžiui,

Teisėjų kolegija (Teismas)

n u s t a t ė :

<...>

Teisėjų kolegija (Teismas), vadovaudamasi(s) Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso <...>,

n u s p r e n d ž i a :

14.3. Kai, remiantis BPK 229¹ straipsnio 2, 4 dalimis, byla priskiriama nagrinėti kito teismo teisėjams, teismų procesinių sprendimų aprašomosios ir rezoliucinės dalys turėtų būti formuluojamos pagal pateiktus pavyzdžius:

Pavyzdys (kai byla priskiriama pirmąja instancija nagrinėti kito apygardos teismo veiklos teritorijoje veikiančio apylinkės teismo teisėjams)

Baudžiamoji byla Nr.
Teisminio proceso Nr.
Procesinio sprendimo kategorija

KLAIPĖDOS APYLINKĖS TEISMAS

NUOSPRENDIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2025 m. spalio 25 d.
Klaipėda

Klaipėdos apylinkės teismo Klaipėdos rūmų teisėja Vardenė Pavardenė,
sekretoriaujant <...>,
dalyvaujant <...>,

viešame teisiamajame posėdyje išnagrinėjo baudžiamąją bylą, kurioje <...> kaltinamas <...>.

Teismas

n u s t a t ė :

1. <...>

2. <...>

X. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 229¹ straipsnio 2, 4 dalių pagrindu ši byla, kuri yra teisinga Kauno apylinkės teismui, buvo priskirta nagrinėti Klaipėdos apylinkės teismui ir teismas šioje byloje veikia Kauno apylinkės teismo vardu.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso <...>,

n u s p r e n d ž i a :

<...>

Nuosprendis per 20 dienų gali būti skundžiamas Kauno apygardos teismui per Klaipėdos apylinkės teismą.

Pavyzdys (kai byla priskiriama pirmąja instancija nagrinėti kitam apygardos teismui)

Baudžiamoji byla Nr.
Teisminio proceso Nr.
Procesinio sprendimo kategorija

KLAIPĖDOS APYGARDOS TEISMAS

NUOSPRENDIS **LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU**

2025 m. spalio 25 d.
Klaipėda

Klaipėdos apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja Vardenė Pavardenė,
sekretoriaujant <...>,
dalyvaujant <...>,

viešame teisiame posėdyje išnagrinėjo baudžiamąją bylą, kurioje <...> kaltinamas <...>.

Teismas

n u s t a t ė :

1. <...>

2. <...>

X. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 229¹ straipsnio 2, 4 dalių pagrindu ši byla, kuri yra teisinga Panevėžio apygardos teismui, buvo priskirta nagrinėti Klaipėdos apygardos teismui ir teismas šioje byloje veikia Panevėžio apygardos teismo vardu.

Teismas (Teisėjų kolegija), vadovaudamasis (-i) Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso <...>,

n u s p r e n d ž i a :

<...>

Nuosprendis per 20 dienų nuo jo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos apeliaciniam teismui skundą paduodant per Klaipėdos apygardos teismą.

Pavyzdys (kai byla priskiriama apeliacine instancija nagrinėti kitam apygardos teismui):

Baudžiamoji byla Nr.
Teismo proceso Nr.
Procesinio sprendimo kategorija

KLAIPĖDOS APYGARDOS TEISMAS

N U T A R T I S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2025 m. spalio 25 d.
Klaipėda

Klaipėdos apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti <...>, sekretoriaujant <...>, dalyvaujant <...>,

viešame teismo posėdyje apeliacine žodinio proceso tvarka išnagrinėjo baudžiamąją bylą pagal <...>.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

1. <...>

2. <...>

X. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 229¹ straipsnio 2, 4 dalių pagrindu ši byla, kuri yra teisinga Panevėžio apygardos teismui, buvo priskirta nagrinėti Klaipėdos apygardos teismui ir teismas šioje byloje veikia Panevėžio apygardos teismo vardu.

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso <...>,

n u s p r e n d ž i a :

Pavyzdys (kai Kauno apylinkės teismui, kaip pirmosios instancijos teismui, teisinga byla buvo priskirta nagrinėti Klaipėdos apylinkės teismui ir kai ji, išnagrinėta kasacine tvarka, grąžinama nagrinėti pirmosios instancijos teismui)

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 382 straipsnio 3 punktu,

n u t a r i a :

Klaipėdos apylinkės teismo 2024 m. gruodžio 3 d. nuosprendį ir Kauno apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2025 m. birželio 12 d. nutartį panaikinti ir perduoti bylą iš naujo nagrinėti Kauno apylinkės teismui.

15. Kai, remiantis CPK 62¹ straipsnio 1, 2 dalimis, 62² straipsnio 1 dalimi ar 62³ straipsnio 1 dalimi, byla priskiriama nagrinėti kito teismo teisėjams, išskirtini šie procesinių sprendimų formos ir turinio ypatumai:

15.1. Kai, remiantis CPK 62¹ straipsnio 1, 2 dalimis ar 62² straipsnio 1 dalimi, civilinė byla pirmąja instancija priskiriama nagrinėti kito apylinkės teismo ar kito apygardos teismo teisėjams, įžanginėje sprendimo dalyje kaip bylą nagrinėjantis teismas nurodomas tas teismas, kurio teisėjui priskirta byla (t. y. tas teismas, kurio teisėjas faktiškai nagrinėja bylą, o ne tas teismas, kuriam byla teisinga). Duomenys apie bylos priskyrimą kito apylinkės teismo ar kito apygardos teismo teisėjams bei priskyrimo teisinį pagrindą (CPK 62¹ straipsnio 1 ar 2 dalis ar 62² straipsnio 1 dalis) nurodomi pirmojoje teismo sprendimo aprašomosios dalies pastraipoje, nurodant: „Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) [62¹ straipsnio 1 dalies / 62¹ straipsnio 2 dalies / 62² straipsnio 1 dalies] pagrindu ši byla, kuri yra teisinga [pirmam teismui], buvo priskirta nagrinėti [antram teismui] ir teismas šioje byloje veikia [pirmo teismo] vardu.“

15.2. Civilinę bylą nagrinėjusio pirmosios instancijos teismo sprendimo rezoliucinėje dalyje nurodoma, kad apeliacinis (atskirasis) skundas paduodamas per bylą nagrinėjusį teismą, veikusį kito teismo vardu, tam apeliacinės instancijos teismui, kuriam byla yra teisinga (t. y. teisingumas nustatomas pagal tą teismą, kuriam byla teisinga iki priskyrimo). Ši taisyklė taikytina ir teismo nutartims, kurios yra skundžiamos atskiruoju skundu.

15.3. Informacija apie civilinės bylos priskyrimą nagrinėti pirmąja instancija kito apylinkės teismo ar kito apygardos teismo teisėjams nurodoma tik teismo sprendimuose, kuriais užbaigiama nagrinėti byla ar jos dalis, ir teismo nutartyse, kurios yra skundžiamos atskiruoju skundu.

15.4. Kai, remiantis CPK 62³ straipsnio 1 dalimi, civilinė byla pagal apeliacinį (atskirąjį) skundą priskiriama nagrinėti kitam apygardos teismui, sprendimo įžanginėje dalyje kaip bylą nagrinėjantis teismas nurodomas tas teismas, kurio teisėjui priskirta byla (t. y. tas teismas, kurio teisėjas nagrinėja bylą, o ne tas teismas, kuriam byla yra teisinga). Duomenys apie bylos priskyrimą kitam apygardos teismui bei priskyrimo pagrindą (CPK 62³ straipsnio 1 dalis) nurodomi pirmojoje teismo sprendimo aprašomosios dalies pastraipoje, nurodant: „Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 62³ straipsnio 1 dalies pagrindu ši byla, kuri yra teisinga [pirmam teismui], buvo priskirta nagrinėti [antram teismui] ir teismas šioje byloje veikia [pirmo teismo] vardu.“ Šie duomenys nurodomi tik teismo sprendimuose, kuriais užbaigiama nagrinėti byla ar jos dalis.

15.5. Informacija apie bylos priskyrimą nagrinėti kitam teismui nurodoma procesiniuose sprendimuose tik tų teismų, kurių teisėjams byla yra priskiriama nagrinėti CPK 62¹ straipsnio 1 ar 2 dalies, 62² straipsnio 1 dalies ar 62³ straipsnio 1 dalies pagrindu. Taigi apeliacinės instancijos teismo sprendime nėra būtina aprašyti, kad bylą nagrinėjęs pirmosios instancijos teismo teisėjas (teisėjai) veikė kito teismo vardu, ir atitinkamai kasaciniam teismui – kad pirmosios ir (ar) apeliacinės instancijos teismo teisėjas (teisėjai) veikė kito teismo vardu: įžanginėje, aprašomojoje ir motyvuojamojoje (konstatuojamojoje) dalyse įvardijamas pavadinimas to pirmosios ar apeliacinės

instancijos teismo, kurio teisėjas (teisėjai) išnagrinėjo bylą ir priėmė skundžiamą procesinį sprendimą.

15.6. Kai, apeliacine tvarka išnagrinėjus bylą, kuri pirmojoje instancijoje buvo priskirta kito teismo teisėjui, priimamas procesinis sprendimas perduoti bylą nagrinėti pirmosios instancijos teismui, rezoliucinėje dalyje nurodoma, kad byla perduodama nagrinėti tam teismui, kuriam ji teisminga, o ne tam teismui, kurio teisėjui byla buvo priskirta.

15.7. Kai kasacine tvarka išnagrinėta byla perduodama nagrinėti pirmosios ar apeliacinės instancijos teismui, tačiau pirmosios ar apeliacinės instancijos teismo vardu veikė kito teismo teisėjas (teisėjai) CPK 62¹ straipsnio 1 ar 2 dalies, 62² straipsnio 1 dalies ar 62³ straipsnio 1 dalies pagrindu, rezoliucinėje dalyje nurodoma, kad byla perduodama nagrinėti tam teismui, kuriam byla teisminga, o ne tam, kurio teisėjui ji buvo priskirta.

Pavyzdys (kai byla priskiriama pirmąja instancija nagrinėti kito apygardos teismo veiklos teritorijoje veikiančio apylinkės teismo teisėjams)

Civilinė byla Nr.
Teisminio proceso Nr.
Procesinio sprendimo kategorija

TELŠIŲ APYLINKĖS TEISMAS

S P R E N D I M A S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2025 m. spalio 25 d.
Telšiai

Telšių apylinkės teismo Telšių rūmų teisėja Vardenė Pavardenė,
sekretoriaujant <...>,
dalyvaujant <...>,

Teismas

n u s t a t ė :

1. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 62¹ straipsnio 1 dalies / 62¹ straipsnio 2 dalies / 62² straipsnio 1 dalies pagrindu ši byla, kuri yra teisminga Klaipėdos apylinkės teismui, buvo priskirta nagrinėti Telšių apylinkės teismui ir teismas šioje byloje veikia Klaipėdos apylinkės teismo vardu.
2. <...>

n u s p r e n d ž i a :

Ieškinį patenkinti.
<...>.

Sprendimas per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Klaipėdos apygardos teismui skundą paduodant per Telšių apylinkės teismą.

Pavyzdys (kai byla priskiriama pirmąja instancija nagrinėti kitam apygardos teismui)

Civilinė byla Nr.
Teisminio proceso Nr.
Procesinio sprendimo kategorija

KLAIPĖDOS APYGARDOS TEISMAS

S P R E N D I M A S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2025 m. spalio 25 d.
Klaipėda

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja Vardenė Pavardenė,
sekretoriaujant <...>,
dalyvaujant <...>,

Teismas

n u s t a t ė :

1. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 62¹ straipsnio 2 dalies pagrindu ši byla, kuri yra teisinga Panevėžio apygardos teismui, buvo priskirta nagrinėti Klaipėdos apygardos teismui ir teismas šioje byloje veikia Panevėžio apygardos teismo vardu.
2. <...>

n u s p r e n d ė i a :

Ieškinį patenkinti.
<...>.

Sprendimas per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos apeliaciniam teismui skundą paduodant per Klaipėdos apygardos teismą.

Pavyzdys (kai byla priskirta apeliacine instancija nagrinėti kitam apygardos teismui)

Civilinė byla Nr.
Teisminio proceso Nr.
Procesinio sprendimo kategorija

KLAIPĖDOS APYGARDOS TEISMAS

SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2025 m. spalio 25 d.
Klaipėda

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti <...>, teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal <...>

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

1. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 62³ straipsnio 1 dalies pagrindu ši byla, kuri yra teisminga Panevėžio apygardos teismui, buvo priskirta nagrinėti Klaipėdos apygardos teismui ir teismas šioje byloje veikia Panevėžio apygardos teismo vardu.
2. <...>

Pavyzdys (kai teisminga Klaipėdos apylinkės teismui kaip pirmosios instancijos teismui byla buvo priskirta nagrinėti Telšių apylinkės teismui ir kai ji, išnagrinėta kasacine tvarka, grąžinama nagrinėti pirmosios instancijos teismui)

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 360 straipsniu, 362 straipsnio 1 dalimi,

n u t a r i a :

Telšių apylinkės teismo 2025 m. vasario 22 d. sprendimą ir Klaipėdos apygardos teismo 2025 m. balandžio 3 d. nutartį panaikinti ir perduoti bylą iš naujo nagrinėti Klaipėdos apylinkės teismui.

16. Civilinėse, administracinėse, administracinių nusižengimų bylose teismo sprendimo aprašomoji dalis pradedama žodžiu „n u s t a t ė :“, rašomu iš naujos eilutės, paliekant eilutės tarpą iš viršaus ir apačios, išretintai, paliekant tarp raidžių ir dvitaškio tarpus. Teismo sprendimo motyvuojamoji dalis skiriama nuo aprašomosios dalies žodžiu „k o n s t a t u o j a :“, rašomu iš naujos eilutės, paliekant eilutės tarpą iš viršaus ir apačios, išretintai, paliekant tarp raidžių ir dvitaškio tarpus. Teismo sprendimo rezoliucinė dalis pradedama žodžiu „n u t a r i a :“ (nutarties, nutarimo) arba

„n u s p r e n d ž i a :“ (sprendimo), rašomu iš naujos eilutės, paliekant eilutės tarpą iš viršaus ir apačios, išretintai, paliekant tarp raidžių ir dvitaškio tarpus. Žodžiai „n u s t a t ė :“, „k o n s t a t u o j a :“ ir „n u t a r i a :“ („n u s p r e n d ž i a :“) rašomi neatitraukti nuo kairės paraštės krašto.

Pavyzdžiui,

Išplėstinė septynių teisėjų kolegija (Teismas)

n u s t a t ė :

<...>

Išplėstinė septynių teisėjų kolegija (Teismas)

k o n s t a t u o j a :

17. Jei pirmosios instancijos teismo sprendimo aprašomoji dalis yra ilga, rekomenduojama ją struktūruoti atitinkamai atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 305 straipsnio, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 270 straipsnio 3 dalies, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 87 straipsnio 3 dalies ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 636 straipsnio 3 dalies reikalavimus (pvz., „I. Nusikalstamos veikos aplinkybės“, „II. Įrodymai ir jų vertinimo motyvai“, „III. Nusikalstamos veikos kvalifikavimo motyvai“, „IV. Bausmės skyrimo motyvai“ arba „I. Ieškovo reikalavimai ir jo, taip pat trečiųjų asmenų, dalyvaujančių ieškovo pusėje, argumentai“, „II. Atsakovo ir trečiųjų asmenų, dalyvaujančių atsakovo pusėje, argumentai“).

18. Rekomenduojama apeliacinės instancijos teismo sprendimo aprašomojoje dalyje atskirti, pavyzdžiui, ginčo esmės aprašymą („I. Ginčo esmė“, „I. Byloje nustatytos esminės nusikalstamos veikos aplinkybės“); pirmosios instancijos teismo sprendimo esmės aprašymą („II. Pirmosios instancijos teismo sprendimo (nutarties, nutarimo) esmė“); apeliacinio (atskirojo) skundo ir atsiliepimo į apeliacinį (atskirąjį) skundą argumentus, turinčius reikšmės skundžiamo sprendimo (nutarties) teisėtumui ir pagrįstumui („III. Apeliacinio skundo ir atsiliepimo į jį argumentai“). Prieš teismo sprendimo papildomas struktūrinės dalis žyminčias antraštes ir po jų turi būti praleidžiama po vieną eilutę. Teismo sprendimo tekstas turi būti išdėstytas taip, kad antraštės būtų tame pačiame lape kartu su žymimos dalies teksto pradžia, t. y. žymimos dalies tekstas neprasidėtų naujame lape atskirai nuo šią dalį žyminčios antraštės.

19. Kai teismo sprendimo aprašomoji dalis yra struktūruota ir atskirta romėniškais skaitmenimis ir (ar) antraštėmis, rekomenduotina sprendimo motyvuojamajai daliai atitinkamai taip pat suteikti romėnišką numerį, einantį toliau po aprašomosios dalies numeracijos, ir (ar) antraštę (pvz., civilinėje, administracinėje byloje, nagrinėjamoje pirmosios instancijos teisme, – „III. Teismo nustatytos bylos aplinkybės, argumentai ir išvados“, apeliacine tvarka, – „IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos bylos aplinkybės, argumentai ir išvados“). Jeigu teismo sprendimo motyvuojamajame dalyje atskirai plačiau analizuojami keli klausimai, teismo sprendimo motyvuojamoji dalis gali būti struktūriškai suskirstyta į dalis, kurios turėtų pavadinimus pagal sprendžiamus klausimus ir (arba) romėniškus numerius, tęsiant pradėtą numeraciją. Smulkesnės teismo sprendimo struktūrinės dalis žyminčios paantraštės rašomos kursyvu neatitraukus nuo krašto, tekstas išlygiuojamas abipusės lygiuotės būdu. Teismo sprendimo tekstas turi būti išdėstytas taip, kad antraštės ar paantraštės būtų tame pačiame lape kartu su žymimos dalies teksto pradžia, t. y. žymimos dalies tekstas neprasidėtų naujame lape atskirai nuo šią dalį žyminčios antraštės ar paantraštės.

Pavyzdžiui,

Dėl Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalies aiškinimo

<...>

Dėl teisės į PVM atskaitą reikšmės, atsiradimo sąlygų, atsiradimo momento

<...>

arba

V. Dėl Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalies aiškinimo

<...>

VI. Dėl teisės į PVM atskaitą reikšmės, atsiradimo sąlygų, atsiradimo momento

<...>

20. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo priimamų procesinių sprendimų antraštės numeruojamos romėniškais skaitmenimis eilės tvarka ir rašomos neatitraukus nuo krašto lygiuojant lapo centre. Prieš antraštes ir po jų paliekama po vieną eilutę. Procesinio sprendimo tekstas turi būti išdėstytas taip, kad antraštė būtų tame pačiame lape kartu su ja žymimos dalies teksto pradžia, t. y. žymimos dalies tekstas neturi prasidėti naujame lape atskirai nuo šią dalį žyminčios antraštės.

21. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarties civilinėje byloje aprašomojoje ir konstatuojamojoje dalyse išskiriamos pagrindinės struktūrinės dalys, joms suteikiamos antraštės – „I. Ginčo esmė“, „II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė“, „III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai“, „IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai“. Antraštės tekstas koreguojamas atsižvelgiant į ja žymimos dalies turinį, pavyzdžiui, jeigu byloje yra paduoti keli kasaciniai skundai ir keli atsiliepimai į juos, taip pat prisidėjimas prie kasacinio skundo, tai nutarties dalies, kurioje aprašomi šių procesinių dokumentų argumentai, antraštė turėtų būti „IV. Kasacinių skundų ir atsiliepimų į juos teisiniai argumentai, pareiškimas dėl prisidėjimo prie kasacinio skundo“.

22. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarties baudžiamojoje byloje aprašomojoje dalyje išskiriamos pagrindinės struktūrinės dalys, joms suteikiamos antraštės – žodinio proceso tvarka nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje – „I. Bylos esmė“, „II. Apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio (nutarties) esmė“ (tuo atveju, jei apeliacinės instancijos teismas keitė ar panaikino pirmosios instancijos teismo nuosprendį ar jo dalį), „III. Kasacinio skundo argumentai“, „IV. Kasacinės instancijos teismo argumentai ir išvados“; rašytinio proceso tvarka nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje – „I. Bylos esmė“, „II. Apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio (nutarties) esmė“ (tuo atveju, jei apeliacinės instancijos teismas keitė ar panaikino pirmosios instancijos teismo nuosprendį ar jo dalį), „III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį argumentai“, „IV. Kasacinės instancijos teismo argumentai ir išvados“. Antraštės tekstas koreguojamas atsižvelgiant į ja žymimos dalies turinį, pvz., jeigu byloje yra paduoti keli kasaciniai skundai ir keli atsiliepimai į juos, tai nutarties dalies, kurioje aprašomi šių procesinių dokumentų argumentai, antraštė atitinkamai koreguojama, pavyzdžiui, „III. Kasacinių skundų argumentai“, „III. Kasacinių skundų ir atsiliepimų į juos argumentai“.

23. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarties (nutarimo) atnaujintoje administracinio nusižengimo byloje aprašomojoje dalyje išskiriamos struktūrinės dalys, joms suteikiamos antraštės – „I. Bylos esmė“, „II. Prašymo atnaujinti administracinio nusižengimo bylą ir atsiliepimo į jį argumentai“, „III. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo argumentai ir išvados“.

24. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarties civilinėje byloje konstatuojamoji dalis, prasidedanti antrašte „IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai“, nutarties baudžiamojame byloje dalis, prasidedanti antrašte „IV. Kasacinės instancijos teismo argumentai ir išaiškinimai“, nutarties atnaujintoje administracinio nusižengimo byloje dalis, prasidedanti antrašte „III. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo argumentai ir išvados“, struktūriškai skirstomos į dalis, turinčias pavadinimus pagal jose sprendžiamus teisės klausimus. Kiekvienos iš šių dalių pavadinimas rašomas pasviruoju šriftu, neatitraukus nuo krašto, tekstas išlygiuojamas abipusės lygiuotės būdu. Prieš struktūrinės dalies pavadinimą ir po jo paliekama po vieną eilutę.

25. Teismo sprendimo rezoliucinės dalies pirmas sakinyss pradamas didžiąja raide. Teismo sprendimo rezoliucinėje dalyje paprastai nurodomas proceso dalyvio asmens kodas arba juridinio asmens kodas, jei įstatyme nenustatyta kitaip. Kodai gali būti nenurodomi proceso dalyvius nurodant teismo sprendimo rezoliucinėje dalyje, kuri neturi būti vykdoma. Po rezoliucine dalimi iš naujos eilutės, praleidus dvi eilutes popierinėje byloje ir vieną eilutę elektroninėje byloje, nurodomi teisėjo (teisėjų kolegijos narių) parašo (parašų) rekvizitai, kurie pradedami žodžiu „Teisėjas“ („Teisėjai“). Žodis „Teisėjas“ („Teisėjai“) rašomas neatitrauktai nuo kairės lapo pusės. Teisėjų kolegijos narių rekvizitai rašomi stulpeliu, teisėjų vardus ir pavardes lygiuojant pagal pirmojo teisėjo vardo įsivaizduojamą kairiąją kraštinę, o ne prie dešiniojo lapo krašto. Tarp teisėjų kolegijos narių vardų ir pavardžių paliekamos dvi eilutės popierinėje byloje ir viena eilutė elektroninėje byloje.

Pavyzdžiui,

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 41 straipsnio 1 dalimi ir 140 straipsnio 1 dalies 1 punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a :

Pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „X“ apeliacinį skundą atmesti.

Regionų administracinio teismo 2025 m. vasario 22 d. sprendimą palikti nepakeistą.

Priteisti trečiajam suinteresuotam asmeniui individualiai įmonei „Y“, juridinio asmens kodas <...>, iš pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „X“, juridinio asmens kodas <...>, 1 210,55 Eur (vieną tūkstantį du šimtus dešimt eurų 55 ct) bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimo.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

Vardenis Pavardenis

Vardenė Pavardenė

Vardauskas Pavardauskas

Pastaba. Teismo sprendimo tekstas turi būti išdėstomas taip, kad į atskirą lapą nebūtų perkeliama vienas parašo rekvizitai.

II SKYRIUS TEISMO SPRENDIMO TURINYS

26. Teismo sprendimas rašomas laikantis bendrinės lietuvių kalbos normų ir teisės terminijos, be nereikalingų žodžių, jų junginių, pastabų ir dviprasmybių – taisyklinga, administraciniam stiliui

būdinga kalba. Tekstas turi būti tikslus, aiškus, logiškas, o jame išdėstyta informacija teisinga, argumentuota, neprieštaringa, nesikartojanti.

27. Teismo sprendimas turi būti rašomas trumpais ir nesudėtingais sakiniais.

28. Nevartotina užgauli, įžeidžianti, banali, buitinė, globėjiška ar perdėtai sudėtinga teisinė kalba.

29. Lotyniškai ir kitų kalbų posakiai tekste rašomi kursyvu. Pirmą kartą pavartojus lotynišką ar kitos kalbos posakį, šalia skliaustuose įprastu šriftu turi būti pateiktas šio posakio vertimas į lietuvių kalbą arba šis posakis paaiškintas lietuviškai ne skliaustuose įprastu šriftu (pvz., *ultima ratio* (kraštutinė priemonė); *force majeure* (nenugalima jėga); reikia vadovautis *in dubio pro reo* principu, pagal kurį visos abejonės ir neaiškumai turi būti aiškinami kaltinamojo naudai).

30. Tekstas užsienio kalba, kai tai būtina, rašomas po jo vertimo į lietuvių kalbą skliaustuose kursyvu. Prieš tekstą užsienio kalba nurodoma ta užsienio kalba, kuria jis parašytas (pvz., Pasaulio sveikatos organizacija paskelbė pranešimą „Smurtas ir sveikata“ (angl. *Violence and Health*).

31. Šio priedo 26–29 punktai tiek, kiek įmanoma, taikomi ir cituojant. Pavyzdžiui, išskyrus atvejus, kai tai neišvengiamai būtina, teismas neturėtų cituoti keiksmažodžių, užgaulaus, įžeidžiančio, įžūlaus ar kito kalbos ar moralės reikalavimų akivaizdžiai neatitinkančio teksto.

32. Kursyvą, paryškintą šriftą, pabraukimus teismo sprendimo tekste patartina vartoti tik tais atvejais, kai būtina, saikingai, nuosekliai, neperkraunant teksto įvairiais teksto dalių ryškinimo būdais.

33. Pirmą kartą minint teisės aktus ir įstaigas, turi būti nurodomas visas jų pavadinimas (pagal poreikį nurodoma ir institucija, priėmusi teisės aktą, ypač kai tai įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas). Jei teismo sprendime nuoroda į tą patį teisės aktą ir įstaigą daroma kelis kartus, paminėjus juos pirmą kartą, skliaustuose galima nurodyti, kad toliau pavadinimas bus trumpinamas, pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas (toliau – BPK), Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymas (toliau – Advokatūros įstatymas), 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – Direktyva 2006/112/EB), Europos Žmogaus Teisių Teismas (toliau – EŽTT), Valstybinė lietuvių kalbos komisija (toliau – Komisija). Jei toliau sprendime vartojamas ir visas, ir sutrumpintas pavadinimas, skliaustuose įrašomas jungtukas „ir“, pavyzdžiui, atitinkamai (toliau – ir BPK), (toliau – ir Advokatūros įstatymas), (toliau – ir Direktyva 2006/112/EB), (toliau – ir EŽTT), (toliau – ir VLKK, Komisija).

34. Teismo sprendime patartina vartoti tik paaiškintas santrumpas, kurios sudaromos iš žodžių junginio pirmųjų raidžių, pavyzdžiui, Centrinės kredito unijos įstatymas (toliau – CKUĮ), arba skiemenų, pavyzdžiui, Lietuvos teismų informacinė sistema (toliau – LITEKO), nevartoti nesuprantamų, nepaaiškintų specifinių sąvokų, simbolių.

35. Teismo sprendime data rašoma mišriuoju būdu, t. y. metai ir diena rašomi skaitmenimis su sutrumpinimais „m.“ ir „d.“, mėnuo rašomas žodžiu be sutrumpinimo „mėn.“ (pvz., 2025 m. balandžio 3 d., o ne 2025 m. balandžio 03 d.). Išimtiniais atvejais, jeigu reikia nurodyti daug dokumentų (pvz., finansinių dokumentų) su datomis, kurios lengviau suprantamos ir palyginamos, kai yra užrašytos trumpuoju būdu, tokių dokumentų datas galima rašyti trumpuoju būdu arabiškų skaitmenų grupėmis (pvz., 2025-03-15 PVM sąskaita faktūra, serija ANE, Nr. 00098).

36. Eilutės pabaigoje negali likti tik asmens vardo raidė, skaitmuo atskirai nuo jį apibūdinančių sutrumpinimų (pvz., datos skaitmuo atskirai nuo sutrumpinimų „m.“, „mėn.“, „d.“) ar sutrumpinimai, kurie neatsiejamai susiję su vėlesniu tekstu (pvz., „Nr.“ rašoma vienoje eilutėje, o pats numeris, tarkime, „387“ – kitoje eilutėje). Atkreiptinas dėmesys, kad jungiamuoju tarpu reikia sujungti sutrumpinimus – žodžio ar žodžių junginio sutrumpintus žymėjimus – su jiems priklausančiais elementais (3 km, 22 val., t. t.), bet ne santrumpas, susijusias su vėlesniu tekstu (UAB „Xxx“, BPK 3 straipsnis), nes sutrumpinimas ir santrumpa nėra tapačios sąvokos (žr. šio priedo 33 punktą).

37. Tūkstantinius skaitmenis rekomenduojama grupuoti naudojant jungiamąjį tarpą (pvz., 12 150 000,99 Eur). Dideli skaičiai, pradedant tūkstančiu, gali būti žymimi skaitmenimis ir žodžiais arba jų sutrumpinimais (pvz., „10 tūkstančių“ arba „10 tūkst.“; „5 milijonai“ arba „5 mln.“).

38. Pateikdamas nuorodas į teisės akto struktūrinės dalis (straipsnius, dalis, punktus ir kt.), teismas atsižvelgia į Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme ir Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijose nurodytus terminus (straipsnio dalis negali būti vadinama punktu, o punktai dalimis ir pan.).

39. Teisės aktų straipsniai, dalys, punktai ir papunkčiai rašomi nesutrumpintai, pavyzdžiui, BK 63 straipsnio 1 dalis, 5 dalies 1 punktas.

40. Lietuvių kalboje žodžių tarpusavio santykiai reiškiami galūnėmis, todėl teismo sprendime prie kitų kalbų asmenvardžių turi būti pridėamos lietuviškos galūnės ir jie turi būti linksniojami. Lietuviškos reikiamo linksnio galūnės pridėamos prie autentiškų asmenvardžių tiesiai prie kamienų arba po apostrofo pagal Lietuvių kalbos rašybos taisyklių (leidinio „Lietuvių kalbos rašyba: taisyklės, komentarai, patarimai“, patvirtinto Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2022 m. sausio 6 d. nutarimu Nr. N-1 (190)) 9.4 papunktį

(žr. https://www.vlkk.lt/media/public/Lietuviu_kalbos_rasyba.pdf). Pirmą kartą teismo sprendime nurodžius autentišką asmenvardį su lietuviška galūne skliaustuose nurodoma jo autentiška forma iš asmens dokumento. Toliau vardas ir pavardė tekste linksniojami pagal lietuvių kalbos taisykles, skliaustuose autentiškos asmenvardžio formos nurodyti nereikia.

41. Jei teismo sprendime taikoma iki jo priėmimo galiojusi teisės normos redakcija, ją reikia nurodyti skliaustuose taip: Lietuvos Respublikos darbo kodekso 288 straipsnio 3 dalis (2014 m. gruodžio 16 d. įstatymo Nr. XII-1435 redakcija).

42. Teisės akto pakeitimas pakeičia pirminį (keičiamą) teisės aktą, todėl, siekiant pateikti nuorodą į pakeitimu įtvirtintą naują teisės normos redakciją, daroma nuoroda ne į teisės akto pakeitimą, bet į pakeistą pirminį teisės aktą (pvz., ne „vadovaujantis Civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymo XX straipsniu“, bet „vadovaujantis Civilinio proceso kodekso YY straipsniu (2015 m. lapkričio 12 d. įstatymo Nr. XII-2011 redakcija)“).

43. Kai teismo sprendime cituojamas ilgas tekstas, jį reikėtų rašyti atskiroje pastraipoje, kabutėse. Tokia pastraipa turėtų būti labiau atitraukta nuo krašto (pvz., papildomu 1 cm atstumu). Būtina išlaikyti tą patį šriftą ir jo dydį, nereikėtų vartoti kursyvo.

Pavyzdžiui,

3. Teisės doktrinoje teigiama:

„Šių laikų teisininkai į ginčo dėl nedidelių sumų teisminės gynybos poreikį bando žvelgti per proceso ekonomijos principą <...>.“

44. Praleistoms citatos vietoms žymėti vartojamas daugtaškis kampiniuose skliaustuose (abipus daugtaškio tarpai nerašomi). Citata išskiriama lietuviškomis kabutėmis: „ – citatos pradžioje, “ – citatos pabaigoje. Kai cituojant praleidžiama visa pastraipa, daugtaškis kampiniuose skliaustuose rašomas tarp dviejų eilučių.

Pavyzdžiui,

Visuotinai pripažįstama, kad „finansinis poveikis biudžetui <...> būtų labai didelis“.

arba

Reikalavimai apeliaciniam skundai įtvirtinti ABTĮ 130 straipsnyje, kurio 2 dalyje nustatyta, kad „skunde nurodoma:

1) teismo, kuriam adresuojamas skundas, pavadinimas;

<...>

7) apelianto prašymas (apeliacinio skundo dalykas);

<...>“.

Pastaba. Teismo sprendime vengtina vartoti laužtinius skliaustus („[“ ir „]“), išskyrus atvejus, kai į citatą įterpiami papildomi žodžiai, suteikiantys citatai aiškumo (pvz., „<...> [TIPK] leidimas gali būti išduodamas ar atnaujinamas, jei atliktos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros (atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) poveikio aplinkai vertinimas), kai vadovaujantis [Lietuvos Respublikos] planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu <...>“). Tačiau, kai citatoje keičiama tik viena raidė (pvz., iš didžiosios į mažąją ir atvirkščiai), rašyti ją laužtiniuose skliaustuose nebūtina.

45. Teismo sprendimo tekste su skaitmenimis vartojamas ne simbolis „%“, o žodis „procentas“ arba sutrumpinimas „proc.“. Sprendimo tekste gali būti vartojami ir įprasti sutrumpinimai (pvz., „Eur“, „ct“ ir kt.). Tarp dviejų sutrumpintų žodžių privalo būti jungiamasis tarpas: t. y., š. m. Negalima žodžių junginių sutrumpinimų skirti pasviruoju brūkšniu: a. k., ne a/k.

46. Teismo sprendime darant nuorodą į bylos medžiagą nurodomi bylos lapai, vartojant sutrumpinimą „b. l.“. Jeigu bylą sudaro keli tomai, prieš bylos lapus arabiškais skaitmenimis nurodomas bylos tomas sutrumpinimu „t.“. Jeigu toje pačioje nuorodoje daroma nuoroda į ne paeiliui einančius bylos lapus iš to paties bylos tomo, jie atskiriami kableliais, o jeigu iš skirtingų tomų, – jie atskiriami kabliataškiais.

Pavyzdžiui,

Iš byloje esančios medžiagos (t. 1, b. l. 9–10, 54–80, 102; t. 3, b. l. 5–7) matyti, kad <...>.

Pastaba. Jeigu daroma nuoroda į prie nagrinėjamos bylos pridėtą kitos bylos medžiagą, būtina papildomai nurodyti šios bylos numerį ar kitus medžiagą, į kurią daroma nuoroda, identifikuojančius duomenis.

Pavyzdžiui,

Minėtoje byloje buvo sprendžiamas klausimas dėl <...> (administracinė byla Nr. I-579-201-12, b. l. 54).

47. Teismo sprendime darant nuorodą į elektroninės bylos medžiagą nurodomas dokumento, į kurį daroma nuoroda, registracijos numeris (DOK) su data. Jei toks dokumentas turi priedų ir teismo sprendime remiamasi kuriuo nors iš jų, tai, be kita ko, turėtų būti nurodytas priedo pavadinimas ir jo lapas, į kurį daroma nuoroda.

Pavyzdžiui,

Iš byloje esančios medžiagos (2025 m. lapkričio 14 d. apeliacinio skundo Nr. DOK-4324 priedo „Atstovavimo sutartis“ 2 lapas) matyti, kad <...>.

48. Teismo sprendimo tekste nuorodą į teismo posėdžio garso įrašą rekomenduojama įforminti pagal šį pavyzdį:

Teismo posėdžio metu apklaustas liudytojas patvirtino, kad <...> (2025 m. gegužės 11 d. teismo posėdžio garso įrašas: 16 min. 42 sek. – 17 min. 22 sek.).

Pastaba. Jei remiamasi teismo posėdžio garso įrašu, kuris buvo padarytas ne nagrinėjamoje byloje, bet kitoje byloje, papildomai nurodomas bylos, kurioje buvo padarytas garso įrašas, numeris:

<...> (2025 m. gegužės 11 d. teismo posėdžio civilinėje byloje Nr. 2-705-705/2014 garso įrašas: 16 min. 42 sek. – 17 min. 22 sek.).

49. Ypatingos reikšmės dokumentų visi pavadinimo žodžiai rašomi didžiosiomis raidėmis.

Pavyzdžiui,

Lietuvos Statutas, Lietuvos Nepriklausomybės Aktas, Lietuvos Respublikos Konstitucija.

50. Nelietuviškos (tarptautinės) santrumpos, sudarytos iš lotyniškų raidžių, lietuviškuose tekstuose rašytinos taip, kaip rašomos originalo kalboje.

Pavyzdžiui,

NATO (*North Atlantic Treaty Organization*), UNESCO (*United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*), ICAO (*International Civil Aviation Organization*), ISO (*International Organization for Standardization*).

51. Nelotyniško pagrindo rašmenis vartojančių kalbų santrumpos perrašomos lietuviškais rašmenimis.

Pavyzdžiui,

ZSU (*Збройні сили України*, Ukrainos ginkluotosios pajėgos).

52. Jei pavadinimai kitomis kalbomis plačiai vartojami išversti į lietuvių kalbą, raidinės santrumpos daromos iš jų lietuviško varianto.

Pavyzdžiui,

JTO (Jungtinių Tautų Organizacija), NVS (Nepriklausomų Valstybių Sandrauga), ES (Europos Sąjunga).

III SKYRIUS NUORODOS

53. Nurodant Europos Sąjungos teisės aktą tekste pirmą kartą, turi būti eilės tvarka nurodoma:

- 53.1. teisės akto priėmimo data;
- 53.2. teisės aktą priėmusios institucijos ar institucijų pavadinimai;
- 53.3. teisės akto rūšis;
- 53.4. teisės akto numeris;
- 53.5. visas teisės akto pavadinimas.

Pavyzdžiui,

1995 m. spalio 6 d. Tarybos direktyva 95/50/EB dėl pavojingų krovinių vežimo keliais vienodų tikrinimo procedūrų.

Pastaba. Nurodant visą Europos Sąjungos teisės akto pavadinimą:

53.6. institucijų pavadinimai turi būti rašomi didžiąja raide (pvz., Taryba, Parlamentas ir pan.);

53.7. teisės akto pavadinimo pirmasis žodis rašomas didžiąja raide (pvz., Tarybos direktyva 2000/101/EB, Reglamentas (EB) Nr. 3283/94).

Nurodant sutrumpintą Europos Sąjungos teisės akto pavadinimą, pirmasis žodis rašomas didžiąja raide (pvz., Direktyva 2000/101/EB arba Šeštoji direktyva, Reglamentas (EB) Nr. 3283/94).

54. Tuo atveju, kai taikomas Europos Sąjungos teisės aktas, kuris yra pakeistas ar papildytas, ir naujos jo nuostatos taip pat taikomos, reikia nurodyti visus to Europos Sąjungos teisės akto pakeitimus ar papildymus. Tačiau, vienu metu taikant Europos Sąjungos teisės aktą ir visus jo pakeitimus, galima nurodyti tik pirmąjį (pagrindinį) Europos Sąjungos teisės aktą, po jo skliaustuose paskutinį jį keitusį ir (ar) papildžiusį Europos Sąjungos teisės aktą.

Pavyzdžiui,

<...> (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2002 m. lapkričio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/64/EB).

55. Darant nuorodą į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo priimtus sprendimus, pirmą kartą reikia nurodyti:

- 55.1. teismo pavadinimą;
- 55.2. cituojamo sprendimo priėmimo datą;
- 55.3. bylos pavadinimą (bylos šalis) (bylos pavadinimas rašomas kursyvu);
- 55.4. bylos numerį;
- 55.5. punktą, kuriame pateiktas aktualus išaiškinimas.

Pavyzdžiui,

Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2005 m. sausio 18 d. sprendimas byloje *Prancūzijos Respublika prieš Europos Bendrijų Komisiją*, T-93/02, 67 punktas.

56. Tuo atveju, kai nuoroda į teismo sprendime jau minėtą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą daroma antrą kartą, pakanka nurodyti, pavyzdžiui, „Minėtame Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendime byloje *Prancūzija prieš Komisiją* <...>“.

57. Darant nuorodą į Europos Žmogaus Teisių Teismo priimtus sprendimus, pirmą kartą reikia nurodyti:

- 57.1. teismo pavadinimą;
- 57.2. cituojamo sprendimo priėmimo datą;
- 57.3. bylos pavadinimą (bylos šalys) (bylos pavadinimas rašomas kursyvu);
- 57.4. peticijos (pareiškimo) numerį;
- 57.5. paragrafą, kuriame pateiktas aktualus išaiškinimas.

Pavyzdžiui,

Europos Žmogaus Teisių Teismo 2024 m. lapkričio 12 d. sprendimas byloje *Girdauskienė prieš Lietuvą* (peticijos Nr. 54171/21, 26 paragrafas).

58. Darant nuorodą į nacionalinio teismo priimtą procesinį sprendimą turi būti nurodomas visas sprendimą priėmusio teismo pavadinimas, procesinio dokumento rūšis ir data bei bylos numeris, taip pat sprendimo punktas, kuriame pateiktas aktualus išaiškinimas, jeigu sprendimo pastraipos yra sunumeruotos (darant nuorodą į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo priimtą procesinį sprendimą, pakanka nurodyti teismo pavadinimą ir procesinio sprendimo priėmimo datą). Papildomai gali būti pateikiama nuoroda ir į leidinį, kuriame buvo publikuotas nurodomas teismo sprendimas.

Pavyzdžiui,

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2025 m. balandžio 2 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-50-469/2025, 44 punktas; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2025 m. gegužės 13 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-41-813/2025, 22 punktas; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022 m. gruodžio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-638-492/2022, 33 punktas; Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimas.

59. Darant nuorodą į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartį ar nutarimą, priimtą išnagrinėjus bylą mišriai teisėjų kolegijai arba skyriaus ar teismo plenarinei sesijai, be pirmiau nurodytų duomenų, nurodoma ir bylą nagrinėjusios teisėjų kolegijos rūšis.

Pavyzdžiui,

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus ir Civilinių bylų skyriaus mišrios išplėstinės septynių teisėjų kolegijos 2016 m. balandžio 19 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-7-49-788/2016; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus plenarinės sesijos 2010 m. gegužės 20 d. nutarimas civilinėje byloje Nr. 3K-P-186/2010.

60. Pateikiant bibliografinę nuorodą į knygą ar brošiūrą, rašoma jos autoriaus pavardė ir po kablelio – vardas arba inicialas, po taško kursyvu išryškinamas knygos ar brošiūros pavadinimas, po taško nurodoma išleidimo vieta (miestas), po dvitaškio – leidėjas ar leidykla (jei jie yra žinomi), po kablelio nurodomi išleidimo metai.

Pavyzdžiui,

Bagdanskis, Tomas. *Materialinė atsakomybė darbo teisėje*. Vilnius: VĮ Registrų centras, 2008.

61. Esant dviem ar trimis knygos ar brošiūros autoriams, būtina nurodyti juos visus, po kiekvieno asmenvardžio dedant kabliataškį, o prieš paskutinį asmenvardį prirašant jungtuką „ir“.

Pavyzdžiui,

Dapšys, A.; Misiūnas, J.; ir Čaplinskas, A. *Bausmės individualizavimo teisinės problemos. Baudžiamojo įstatymo normų ir jų taikymo teismų praktikoje sisteminė analizė*. Vilnius: Teisės institutas, 2008.

62. Esant daugiau kaip trimis knygos ar brošiūros autoriams, nurodomas tik pirmasis, po kablelio prirašant „ir kiti.“.

Pavyzdžiui,

Andrulis, V., ir kiti. *Lietuvos teisės istorija*. Vilnius: Justitia, 2002.

63. Esant kolektyviniam knygos ar brošiūros autoriui (institucijai), mažosiomis raidėmis rašomas to kolektyvo (institucijos) oficialus pavadinimas.

Pavyzdžiui,

Lietuvių kalbos institutas. *Lietuvių kalbos žodynas* [interaktyvus]. <<http://www.lkz.lt/startas.htm>>.

64. Pateikiant bibliografinę nuorodą į straipsnį, paskelbtą žurnale ar kitame periodiniame ar tęstiniame leidinyje, po straipsnio pavadinimo dedamas taškas, po kurio kursyvu rašomas to žurnalo ar leidinio pavadinimas, po kablelio nurodomi išleidimo metai, po kablelio – tomas arba numeris, po kablelio – puslapiai.

Pavyzdžiui,

Fedosiuk, O. Baudžiamoji atsakomybė kaip kraštutinė priemonė (*ultima ratio*): teorija ir realybė. *Jurisprudencija*, 2012, t. 19, Nr. 2, p. 715–738.

65. Pateikiant bibliografinę nuorodą į straipsnį, paskelbtą vienkartiname leidinyje (rinkinyje, konferencijos medžiagoje ir pan.), po straipsnio pavadinimo dedamas taškas ir prirašomas prielinksnis „Iš“, po kurio kursyvu išryškinamas leidinio pavadinimas, po taško nurodomi sudarytojai, jei yra žinomi, po taško – išleidimo vieta (miestas), po dvitaškio – leidėjas ar leidykla (jei jie yra žinomi), po kablelio nurodomi išleidimo metai, po kablelio – puslapiai.

Pavyzdžiui,

Kūris, E. Atskiroji nuomonė Konstituciniame Teisme. Pirmosios patirtys. Iš *Nepriklausomos Lietuvos teisė: praeitis, dabartis ir ateitis: recenzuotų mokslinių straipsnių rinkinys Liber Amicorum profesoriui Jonui Prapiesčiui*. Vilnius: Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Alumni draugija, 2012, p. 163–182.

66. Pateikiant bibliografinę nuorodą į disertaciją ar jos santrauką, po pavadinimo dedamas dvitaškis, daroma nuoroda į šaltinio rūšį (daktaro disertacija, santrauka ir pan.), dedamas taškas, nurodoma mokslo sritis ir kryptis, dedamas taškas, nurodoma išleidimo vieta (miestas), po dvitaškio – leidėjas ar leidykla (jei jie yra žinomi), po kablelio nurodomi išleidimo metai.

Pavyzdžiui,

Griškevič, L. *Autentiškos teismų sistemos sukūrimas Lietuvoje*: daktaro disertacija. Socialiniai mokslai, teisė (01S). Vilnius: Vilniaus universitetas, 2013.

67. Pateikiant bibliografinę nuorodą į elektroninį šaltinį (pirminį ar antrinį), būtina laikytis anksčiau išdėstytų bendrų taisyklių, papildomai po pavadinimo nurodoma mažąja raide laužtiniuose skliaustuose laikmenos rūšis – [interaktyvus], [CD-ROM] ir pan., o internetiniams šaltiniams po išleidimo vietos, leidyklos ir išleidimo metų (jei jie yra žinomi), dedamas taškas ir pateikiamas suskliaustas „<...>“ tikslus šaltinio adresas.

Pavyzdžiui,

Sakalauskas, Gintautas. *Lygtinio paleidimo sistema ir korupcijos rizika* [interaktyvus]. Vilnius: Teisės institutas, 2010. <<http://teisė.org/data/1lygtinio-paleidimo.pdf>>.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas. *Pranešimas spaudai Nr. 122/12* [interaktyvus]. <http://europa.eu/rapid/press-release_CJE-12-122_lt.htm?locale=FR>.

68. Pateikiant bibliografinę nuorodą į institucijos dokumentą, mažosiomis raidėmis rašomas institucijos pavadinimas (prireikus – ir padalinys), dedamas taškas ir kursyvu pateikiama dokumento rūšis ir numeris (prireikus – ir kiti duomenys, reikalingi dokumentui identifikuoti).

Pavyzdžiui,

Nacionalinė teismų administracija. *Nuomonė Nr. 6 (2004) dėl teisingo teismo proceso per įmanomai trumpiausią laiką ir teisėjo vaidmens teismo procese atsižvelgiant į alternatyvius ginčų sprendimo būdus* [interaktyvus]. <<http://www.teismai.lt/lt/tarpt-bendr/tarpt-org-dok/ccje-dokumentai/>>.

69. Nuorodos į šaltinius, paskelbtus užsienio kalbomis lotynišku raidynu, teikiamos originalo kalba, laikantis anksčiau išdėstytų taisyklių. Bibliografinės nuorodos į šaltinius, paskelbtus kitais raidynais (graikų, kinų), transliteruojamos (lotyninamos), išskyrus kirilicą.

Pavyzdžiui,

Zajdało, J. *Fascynujące ścieżki filozofii prawa*. Warszawa, 2008.

Von Bogdandy, A. Pluralism, direct effect, and the ultimate say: On the relationship between international and domestic law. *International Journal of Constitutional Law*, 2008, Vol. 6, Number 3 & 4, p. 397–413.

Вереша, Р. В.; Фесенко, Є. В. *Кримінальне право України*. Київ: Алерта, 2020.

70. Nuorodos rašomos teismo sprendimo tekste. Paprastai išnašos teismo sprendime nevartojamos.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

71. Kai teisės aktuose nustatytos teismo sprendimų formos, šios rekomendacijos taikomos tiek, kiek neprieštarauja teisės aktu patvirtintai dokumento formai.

Teismų pasiūlymų dėl Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Teisėjų tarybos 2016 m. gegužės 27 d. nutarimo Nr. 13P-65-(7.1.2.E) „Dėl Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto

APIBENDRINIMO PAŽYMA

2026 m. sausio 22 d.

Eilės Nr.	Pastabą, siūlymą pateikęs teismas	Pastabos, siūlymai	Siūlomas keisti, koreguoti punktas / papunktis	Siūlymo santrauka, esmė ir / arba pastabos
1.	Kauno apylinkės teismas	<p><i>Dėl Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų (toliau – Standartai) papildymo priedu lotyniškų terminų žodynėliu:</i></p> <p>Pažymima, jog netikslinga kaip priedą prie Standartų pridėti lotyniškų terminų žodynėlį, nes jis prieinamas viešai Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo interneto tinklalapyje. Nusprendus, kad vis tik lotyniškų terminų žodynėlis reikalingas, siūloma šią informaciją nurodyti Standartuose, įtraukiant papildomą punktą, jog lotyniški terminai suprantami ir į lietuvių kalbą verčiami taip, kaip pateikta Konstitucinio Teismo tinklalapyje: https://lrkt.lt/lt/vertimai/konstitucinio-teismoaktuose-vartojami-terminai/terminu-vertimai/1255.</p>	Priedo papildymas	Nesiūloma prie Standartų pridėti lotyniškų terminų žodynėlį.
		<p><i>Dėl Standartų papildymo priedu: vieningais pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais):</i></p> <p>Pažymima, kad tikslinga Standartus papildyti priedu – pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais), kadangi taip būtų užtikrinta, jog kiekvienas teismas (instancija) vienodai taikytų Standartus ir jų neinterpretuotų. Taip pat būtų užtikrintas vieningo šablono naudojimas ne tik tarp to paties teismo teisėjų, bet ir tarp visų tos pačios instancijos teismų.</p>	Priedo papildymas	Siūloma papildyti Standartus priedu – pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais).

2.	Panevėžio apygardos teismas	<p><i>Dėl Standartų papildymo priedu: vieningais pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais):</i> Dalis teisėjų pareiškė nuomonę, kad priedas vieningų pavyzdinių teismo sprendimų (šablonų) nereikalingas – mano, jog pavyzdinius šablonus savo teisme galima nusistatyti patiems</p>	Priedo papildymas	Nesiūloma Standartus papildyti priedu – pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais).
		<p><i>Dėl Standartų papildymo priedu lotyniškų terminų žodynėliu:</i> Lotyniškų terminų žodynėlis, jų manymu, taip pat neaktualus, nes lotyniški terminai prieinami viešai internete.</p>	Priedo papildymas	Nesiūloma prie Standartų pridėti lotyniškų terminų žodynėlį.
		<i>Teisėjai pageidauja mokymų šia tema.</i>	Standartai+Priedas	
3.	Regionų administracinis teismas	<p><i>Standartų priedo 10 punkte:</i> „Kai bylą nagrinėja teisėjai, kurių darbo vieta yra skirtingose gyvenamosiose vietose, sprendimo priėmimo vieta nurodoma pagal teisėjo pranešėjo darbo vietą.“; atitinkamai Regionų administracinio teismo sprendimo įžanginės dalies rašymo pavyzdyje nurodyta, kad po teismo sprendimo priėmimo datos nurodomas „miestas, kuriame dirba teisėjas pranešėjas“ – siūloma vartoti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 87 straipsnio 2 dalies 1 punkto formuluotę: „Sprendimo priėmimo vieta.“</p>	Priedo 10 p.	Pastaba Standartų Priedo 10 punktui dėl formuluotės „miestas, kuriame dirba teisėjas pranešėjas“ – siūloma vartoti: „Sprendimo priėmimo vieta.“
		<p><i>Dėl Standartų papildymo priedu: vieningais pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais):</i> Vieningų pavyzdinių teismų sprendimų šablonų kūrimas nėra tikslingas.</p>	Priedo papildymas	Nesiūloma Standartus papildyti priedu – pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais).
		<p><i>Dėl Standartų papildymo priedu lotyniškų terminų žodynėliu:</i> Siekiant teismų sprendimuose vartojamų terminų nuoseklumo, manoma, būtų galima tikslinti Standartų priedo 29 punktą, atsisakant jame tiesioginių lotyniškų terminų vertimų pavyzdžių, vietoje jų pateikiant nuorodą į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo svetainėje pavišintus prancūziškų ir lotyniškų terminų vertimus į lietuvių kalbą.</p>	Priedo papildymas Priedo 29 p.	Nesiūloma prie Standartų pridėti lotyniškų terminų žodynėlį. Esant poreikiui Priedo 29 punkte pateikti nuorodą.

4.	Kauno apygardos teismas	<p><i>Dėl Standartų priedo 16 punkto:</i> Standartų priedo 16 punkte numatyta, jog: „<...>Teismo sprendimo motyvuojamoji dalis skiriama nuo aprašomosios dalies žodžiu „k o n s t a t u o j a :“<...>.“ Siūlytume patikslinti, ar minėta rekomendacija taikytina ir priimant teismo nutartis. Šiuo atveju kyla neaiškumų, ar teismas, priimdamas byloje tarpinę nutartį (pavyzdžiui, dėl laikinųjų apsaugos priemonių (ne)taikymo ir pan.), motyvuojamąją nutarties dalį nuo aprašomosios taip pat turėtų atskirti žodžiu „k o n s t a t u o j a“.</p> <p><i>Dėl Standartų priedo 25 punkto:</i> Standartų priedo 25 punkte pateikiama rekomendacija, jog fizinio ar juridinio asmens kodas teismo sprendimo rezoliucinėje dalyje nenurodomas, jei įstatyme nenustatyta kitaip. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 648 straipsnio 1 dalies 7 punkte numatyta, kad vykdomajame rašte, be kita ko, turi būti nurodoma išieškotojo ir skolininko duomenys: vardas, pavardė, asmens kodas. Vykdomajame rašte su išieškojimu susijusi rezoliucinė sprendimo dalis turi būti nurodoma pažodžiui (CPK 648 straipsnio 1 dalies 7 punktas). Atsižvelgiant į tai, kyla neaiškumų, ar civilinėse bylose priimtų sprendimų rezoliucinėse dalyse yra būtina nurodyti fizinio ar juridinio asmens kodą.</p> <p><i>Dėl Standartų papildymo priedu: vieningais pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais):</i> Manytume, kad visiems teismams vieningų (unifikuotų) procesinių sprendimų šablonai turėtų būti parengti kaip Standartų priedas, nes priešingu atveju (t. y., jei procesinių sprendimų šablonus kiekvienas teismas rengtų savarankiškai) pasitaikytų skirtumų ir neatitikimų. Šablonų patvirtinimas užtikrintų didesnę procesinių dokumentų rengimo visoje teismų sistemoje vieningumą.</p>	<p>Priedo 16 p.</p> <p>Priedo 25 p.</p> <p>Priedo papildymas</p>	<p>Siūloma patikslinti Standartų Priedo 16 punktą, ar jame minima rekomendacija, jog: „<...>Teismo sprendimo motyvuojamoji dalis skiriama nuo aprašomosios dalies žodžiu „k o n s t a t u o j a :“<...>.“, taikytina ir priimant teismo nutartis.</p> <p>Siūloma patikslinti Standartų Priedo 25 punktą, nurodant, ar civilinėse bylose priimtų sprendimų rezoliucinėse dalyse yra būtina nurodyti fizinio ar juridinio asmens kodą.</p> <p>Siūloma papildyti Standartus priedu – pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais).</p>

		<p><i>Dėl Standartų papildymo priedu lotyniškų terminų žodynėliu:</i></p> <p>Kaip galima suprasti iš darbo grupės aiškinamojo rašto, lotyniškų terminų (sąvokų) žodynėlis yra viešai prieinamas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo tinklapyje. Atsižvelgiant į tai, lotyniškų terminų ir sąvokų, o galimai ir teismų praktikoje vartojamų iš romėnų teisės kildinamų lotyniškų sentencijų (principų) žodynėlio, kaip Standartų priedo, parengimas būtų tikslingas tik tuo atveju, jei šis žodynėlis būtų iš esmės pildomas/plėtojamas. Manytina, jog tai būtų tikslinga atsižvelgiant į tai, kad bendrosios kompetencijos teismų, nagrinėjančių civilines bylas, jurisprudencijoje lotyniški juridiniai terminai, sentencijos, principai yra vartojami gana dažnai ir kai kuriais atvejais pasitaiko netikslumų perteikiant jų turinį. Priešingu atveju (neketinant esamo sąvokų sąvado reformuoti iš esmės), pakaktų Standartuose pateikti nuorodą į žodynėlį Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo tinklapyje, kad ši informacija būtų greičiau ir patogiau randama.</p>	Priedo papildymas	Siūloma prie Standartų pridėti lotyniškų terminų žodynėlį, jeigu šis žodynėlis būtų iš esmės pildomas / plėtojamas.
5.	Šiaulių apylinkės teismas	<p><i>Dėl Standartų papildymo priedais: vieningais pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais) ir lotyniškų terminų žodynėliu:</i></p> <p>Šiaulių apylinkės teismo teisėjai ir teisėjų padėjėjai pastabų dėl Standartų pakeitimo projekto neteikia ir pritaria Standartų papildymui vieningais teismo sprendimais (šablonais) ir lotyniškų terminų žodynėliu.</p>	Priedo papildymas	Siūloma (pritariama) Standartus papildyti priedais: pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais) ir lotyniškų terminų žodynėliu.
6.	Lietuvos apeliacinis teismas	<p><i>Dėl Standartų papildymo priedais: vieningais pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais) ir lotyniškų terminų žodynėliu:</i></p> <p>pridėti pirmiau nurodytų priedų nereikėtų dėl šių priežasčių:</p> <p>Dėl pirmojo priedo – pavyzdinių teismų sprendimų (toliau – šablonai) – pridėjimo manome, kad užtektų Standartuose pateiktų išsamių ir įvairių teismų sprendimų bei jų dalių pavyzdžių ir jų aprašymų, padėsiančių rengėjui parengti sprendimą, t. y. pats rengėjas nuspręs, kuriais reikalavimais, kaip ir kodėl vadovautis, nes jei šablonuose liktų klaidų arba kopijuojant dėl kompiuterių programų nesuderinamumo ar kitų priežasčių juose atsirastų klaidų (paraščių,</p>	Priedo papildymas	Nesiūloma Standartus papildyti priedu – pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais).

		<p>pastraipų atitraukimo, numeracijos ir pan.), sprendimo rengėjas, pasirinkęs naudoti pridedamą šablona, nebebūtų atsakingas už galutinį sprendimo formatavimą.</p> <p>Dėl antrojo priedo – lotyniškų terminų žodynėlio – pridėjimo manome, kad visiškai užtektų Standartuose pateikti nuorodas į internetinius šių terminų žodynėlius, pvz., https://www.infolex.lt/ta/Default.aspx?Id=17 arba https://lrkt.lt/lt/vertimai/konstitucinio-teismo-aktuose-vartojami-terminai/terminu-vertimai/1255 (be lotyniškų terminų, šiame Konstitucinio Teismo tinklalapyje pateikiami ir prancūziški terminai). Internetiniai žodynėliai patogesni naudoti, nuolat peržiūrimi, tikslinami, atnaujinami konsultuojantis su specialistais, todėl juose pateikiami aktualiausi ir naujausi terminai. Be to, lotyniškų terminų žodynėliui, kaip Standartų priedui, parengti prireiktų nemažai laiko, pastangų ir galbūt specialistų pagalbos, o patikslinti, papildyti ar atnaujinti Standartų priedus (tiek šablonus, tiek žodynėlį) užtruktų daug laiko (Standartai atnaujinti iš esmės tik po dešimtmečio).</p> <p>Dėl Standartų pakeitimo projekto pastabų ar pasiūlymų neturi.</p>		
7.	Vilniaus apygardos teismas	<p><i>Dėl Standartais rekomenduojamų teismų sprendimų formos, turinio ir struktūros:</i></p> <p>Nenurodyta, ar priėmus sprendimą dėl ieškinio pagrindo reikia įrašyti žodžius, apibūdinančius sprendimą (analogiškai kaip dalinis sprendimas) – „sprendimas dėl ieškinio pagrindo“.</p> <p>Dėl pateikto pavyzdžio, kai civilinė byla priskiriama nagrinėti kito teismo veiklos teritorijoje veikiančiam teismui:</p> <p>ar pateiktas pavyzdys nesukels byloje dalyvaujantiems asmenims neaiškumo:</p> <p>Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 62-1 straipsnio 1 dalies / 62-1 straipsnio 2 dalies / 62-2 straipsnio 1 dalies pagrindu ši byla, kuri yra teisinga Klaipėdos apylinkės teismui,</p>	<p>Priedo papildymas</p> <p>Standartai</p> <p>Priedo 7 p.</p> <p>Priedo 15.1 p.</p>	<p>Nesiūloma prie Standartų pridėti lotyniškų terminų žodynėlį.</p> <p>Be pasiūlymų / pastabų.</p> <p>Siūloma patikslinti Standartų Priedo 7 punktą, nurodant, ar priėmus sprendimą dėl ieškinio pagrindo įrašytini žodžiai, apibūdinantys sprendimą – „sprendimas dėl ieškinio pagrindo“.</p> <p>Siūloma patikslinti Priede (19 lape) esančiame pavyzdyje (kai byla priskiriama pirmąją instanciją nagrinėti kito apygardos teismo veiklos teritorijoje veikiančio apylinkės teismo teisėjams) aprašomojoje sprendimo dalyje nurodytą formuluotę: „<...>ši byla, kuri yra teisinga Klaipėdos apylinkės teismui, buvo priskirta nagrinėti</p>

	<p>buvo priskirta nagrinėti Telšių apylinkės teismui ir teismas šioje byloje veikia Klaipėdos apylinkės teismo vardu.</p> <p>Jei asmuo kreipėsi į Klaipėdos apylinkės teismą, tačiau byla priskirta Telšių apylinkės teismui, kuris nutartimi nutars, kad byla teisinga Vilniaus miesto apylinkės teismui, tokiu atveju pagal pavyzdį pateiktą sakinį atsirastų prieštaravimas rezoliucinei daliai, kadangi iš pradžių teismas nurodys, jog byla teisinga Klaipėdos apylinkės teismui, kurio vardu jis veikia, o vėliau nutars, kad byla teisinga kitam teismui ir atsisakys priimti ieškinį.</p> <p>Tokio prieštaravimo neturėtų būti, todėl, manytina, reikėtų keisti formuluotę (pvz., „byla, kuri gauta Klaipėdos apylinkės teisme, buvo priskirta <...>“). Pateiktas pavyzdys suformuluotas pagal CPK nuostatas, tačiau, manytina, jog nutarties turinyje formuluotė būtina pakoreguoti.</p> <p>Analogiška pastaba dėl pateikto pavyzdžio, kai byla priskiriama pirmąją instanciją nagrinėti kitam apygardos teismui.</p> <p>Dėl šių pavyzdžių:</p> <p>Sprendimas per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Klaipėdos apygardos teismui, skundą paduodant per šioje byloje Klaipėdos apylinkės teismo vardu veikiantį Telšių apylinkės teismą.</p> <p>Sprendimas per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos apeliaciniam teismui, skundą paduodant per šioje byloje Panevėžio apygardos teismo vardu veikiantį Klaipėdos apygardos teismą.</p> <p>Manome, jog apskundimo tvarkoje nereikėtų nurodyti, kieno vardu veikia teismas, nes ir šiuo metu byloje dalyvaujantys asmenys klysta teikdami apeliacinius (atskiruosius) skundus, o dar vieno teismo nurodymas lems dar daugiau klaidų.</p>	<p>Priedo 15.2 p.</p>	<p>Telšių apylinkės teismui ir teismas šioje byloje veikia Klaipėdos apylinkės teismo vardu“, pavyzdžiui taip: „<...>byla, kuri gauta Klaipėdos apylinkės teisme, buvo priskirta <...>“;</p> <p>Siūloma patikslinti Priede (20 lape) esančiame pavyzdyje (kai byla priskiriama pirmąją instanciją nagrinėti kitam apygardos teismui) rezoliucinę dalį, nenurodant joje, kieno vardu veikia teismas.</p>
	<p><i>Dėl Standartų papildymo lotyniškų terminų žodynėliu:</i></p> <p>Manytume, jog Standartus papildyti lotyniškų terminų žodynėliu nėra tikslinga, nes tokį žodynėlį galima rasti „Infollex“. Be to, jei prie</p>	<p>Priedo papildymas</p>	<p>Nesiūloma prie Standartų pridėti lotyniškų terminų žodynėlį.</p>

		Standartų būtų pridėtas lotyniškų terminų žodynėlis, svarstytina, ar nereikėtų paaiškinti ir kitomis kalbomis teismų procesiniuose sprendimuose vartojamų terminų, pavyzdžiui, soft law (angl.), know-how (angl.) ir pan.		
		<i>Dėl vieningų pavyzdinių teismo procesinių sprendimų (šablonų):</i> Standartų priede pridėti vieningi pavyzdiniai teismo sprendimai (šablonai) atspindi Standartų taikymo gerąją praktiką visų instancijų teismų atskirų kategorijų bylose. Manytina, jog vieningų pavyzdinių teismo sprendimų (šablonų) taikymas padeda optimaliai išlaikyti vienodą teismo procesinių sprendimų rengimo tvarką visų instancijų teismuose.	Priedo papildymas	Siūloma papildyti Standartus priedu – pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais).
8.	Vilniaus miesto apylinkės teismas	<i>Dėl Standartų pakeitimo projekto pastabų neturi.</i> Mano, kad netikslinga juos papildyti rašte nurodytais priedais. Teismo sprendimų forma ir struktūra yra įtvirtinta Standartuose, todėl vieningų pavyzdinių teismo sprendimų (šablonų) įtraukimas būtų perteklinis sprendimas, o lotyniškų terminų žodynėlis yra viešai pasiekiamas (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo tinklapyje, taip pat INFOLEX platformoje), dėl ko įtraukti jį kaip Standartų priedą taip pat netikslinga.	Standartai Priedo papildymas	Be pasiūlymų / pastabų. Nesiūloma Standartus papildyti priedais: pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais) ir lotyniškų terminų žodynėliu.
9.	Tauragės apylinkės teismas	Tauragės apylinkės teismo teisėjai, susipažinę su Standartų pakeitimo projektu, pateikė pastabas: - Dėl procesinių dokumentų nuasmeninimo: Iš pateikto projekto nėra aišku, ar (N) raidę reikia rašyti visuose procesiniuose sprendimuose, kai nuasmeninta versija nerengiama (pvz. teismo įsakymai, nutartys dėl teismo leidimų, nutartys supaprastintame procese, sprendimai dėl santuokos nutraukimo bendru sutarimu ir kt.), ar tik tuomet, kai nuasmeninta versija pagal Nuasmeninimo taisykles turėtų būti rengiama, tačiau teisėjas, vadovaudamasis šiomis taisyklėmis, nusprendžia to nedaryti.	Standartų 4 p.	Siūloma patikslinti Standartų 4 punktą, nurodant, kad (N) raide turėtų būti žymimi tik tie galutiniai procesiniai sprendimai, kurie pagal Nuasmeninimo taisykles (red. pastaba – Teisėjų tarybos 2015 m. lapkričio 27 d. nutarimu Nr. 13P-146-(7.1.2) patvirtintą „Teismų procesinių sprendimų bei teisėjų drausmės bylose priimtų sprendimų viešo skelbimo tvarką“, paskutinė redakcija 2025-09-02; TAR, 2025, Nr. 2025-14797) turi būti nuasmeninami, tačiau teisėjas, vadovaudamasis šiomis taisyklėmis, nusprendžia to nedaryti.

		Teisėjai siūlo: kadangi pirmosios instancijos teismuose yra daug galutinių procesinių sprendimų, kurie pagal Nuasmeninimo taisyklės nėra nuasmeninami (pvz., teismo įsakymai, nutartys dėl teismo leidimų, nutartys supaprastintame procese, sprendimas dėl santuokos nutraukimo bendru sutarimu ir kt.), (N) raide turėtų būti žymimi tik tie galutiniai procesiniai sprendimai, kurie pagal Nuasmeninimo taisyklės turi būti nuasmeninami, tačiau teisėjas, vadovaudamasis šiomis taisyklėmis, nusprendžia to nedaryti.		
		Be to, iš pateiktų pavyzdžių (projekto 11-14 lapai, pavyzdžiai išdėstyti po 13 punktu) nėra aišku, ar civilinę bylą inicijavusio asmens (ieškovo), taip pat kaltinamojo ir t.t. vardas, pavardė teismo sprendimo įžanginėje dalyje turi būti pajuodinti (paryškinti), nes standartuose tai nenumatyta, o pavyzdžiuose šių asmenų vardai ir pavardės yra paryškinti (pajuodinti).	Priedo 13 p.	Siūloma patikslinti Standartų Priedo 11-14 lapuose išdėstytuose pavyzdžiuose nurodytą, ar civilinę bylą inicijavusio asmens (ieškovo), taip pat kaltinamojo ir t.t. vardas, pavardė teismo sprendimo įžanginėje dalyje turi būti pajuodinti (paryškinti).
10.	Klaipėdos apygardos teismas	Iš esmės <i>pritariama parengtam Standartų pakeitimo projektui</i> , atliktos redakcinės korekcijos, patikslinimai ir atnaujinti procesinių sprendimų pavyzdžiai prisideda prie didesnio aiškumo ir nuoseklumo teismų veikloje bei atitinka siekį užtikrinti teismo procesinių sprendimų kokybę ir suprantamumą proceso dalyviams;	Standartai	Pritariama parengtam Standartų pakeitimo projektui.
		<i>Standartų papildymas priedais – pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais)</i> , galėtų būti naudingas kaip rekomendacinė ir metodinė priemonė, siekiant teismų galutinių procesinių sprendimų formos ir struktūros nuoseklumo;	Priedo papildymas	Siūloma (pritariama) papildyti Standartus priedu – pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais).
		Nepritariame pavyzdiniuose teismo sprendimų pavyzdžiuose nurodytai paprastam žmogui sunkiai suprantamai apskundimo tvarkai, kuri, be kita ko, gali ir suklaidinti skundą paduodantį asmenį. Standartų 19 puslapyje pateikiamas pavyzdys, kai byla priskiriama pirmąją instanciją nagrinėti kito apygardos teismo veiklos teritorijoje veikiančio apylinkės teismo teisėjams. Minėtame pavyzdyje nurodyta, kad tais atvejais, kai sprendimą, pavyzdžiui, priima Telšių	Priedo 15.1 p.	Siūloma patikslinti Priede (19 lape) esančiame pavyzdyje (kai byla priskiriama pirmąją instanciją nagrinėti kito apygardos teismo veiklos teritorijoje veikiančio apylinkės teismo teisėjams) rezoliucinę dalį.

	<p>apylinkės teismas, veikiantis Klaipėdos apylinkės teismo vardu, toks sprendimas gali būti skundžiamas Klaipėdos apygardos teismui, skundą paduodant per šioje byloje Klaipėdos apylinkės teismo vardu veikiantį Telšių apylinkės teismą. Asmeniui pateikus skundą, tokia sprendime nurodyta sprendimo apskundimo tvarka gali sukelti papildomo neaiškumo. Visų pirma, esant centralizuotam bylų skirstymui, vien tai, kad sprendime nurodoma, jog sprendimas yra skundžiamas Klaipėdos apygardos teismui, dar nereiškia, kad apeliacinis skundas ir bus nagrinėjamas Klaipėdos apygardos teisme. Antra, pagal nurodytą skundo padavimo tvarką, priešingai nei iki šiol, Klaipėdos apygardos teisme turės būti registruojami skundai, gauti ne tik iš Klaipėdos apygardos teismo veiklos teritorijoje veikiančių apylinkių teismų, o tai gali sukelti papildomo neaiškumo registruojant bylą;</p>		
	<p>Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 229-1 straipsnio atveju, nuosprendis turėtų būti surašomas laikantis BPK nustatytų reikalavimų, nurodant tik būtiną informaciją. Nuosprendis turėtų būti neperkraunamas pertekline informacija dėl bylos perdavimo nagrinėti kitam teismui. Informacija dėl bylos perdavimo nagrinėti kitam teismui BPK 229-1 straipsnio pagrindu, be pačios nutarties perduoti, galėtų ir turėtų atsispindėti nutartyje skirti bylą nagrinėti teisiama jame posėdyje. Sprendimai skelbiami Lietuvos Respublikos vardu ir vien tai, kad veikiama kito teismo vardu, nepakeičia sprendimo paskelbimo esmės, nepriklausomai vieno ar kito teismo vardu veikiama. Iš esmės šiuo atveju aktualūs du aspektai. Pirma, kad nagrinėjama ne tam teismui teisinga byla ir antra, kad tokiu atveju keičiasi apskundimo tvarka. Pati nuostata, kad veikiama kito teismo vardu, niekaip nepakeičia paties bylos nagrinėjimo. BPK 229-1 straipsnio pagrindu perduotos ir išnagrinėtos bylos procesiniame sprendime, be rezoliucinėje dalyje nurodytos apskundimo tvarkos kitam, ne teritoriniam apygardos teismui, ši</p>	Priedo 14.3 p.	Siūloma patikslinti Standartų Priedo 14.3 papunktį, nuosprendžio pavyzdžiuose rezoliucinėje dalyje nurodytą informaciją apie perduotą bylą ir veikimą kito teismo vardu perkeltant į motyvuojamąją nuosprendžio dalį.

		informacija apie perduotą bylą ir veikimą kito teismo vardu galėtų būti nurodyta motyvuojamojoje dalyje prie kitų klausimų;		
		<i>Dėl Standartų papildymo lotyniškų terminų žodynėliu</i> – toks žodynėlis yra naudingas, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad jis yra viešai prieinamas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo interneto svetainėje, būtų netikslinga minėtą žodynėlį pateikti atskirame Standartų priede. Tokio paties žodynėlio pateikimas atskirame Standartų priede tik dubliuotų viešai prieinamą informaciją ir padidintų pačių Standartų apimtį. Siekiant, kad vienoje vietoje būtų pateikta aktuali terminija, sudaryta galimybė patogiau naudotis Standartais ir sumažintas poreikis papildomai ieškoti informacijos kituose šaltiniuose, būtų tikslinga Standartuose pateikti nuorodą į pirminį žodynėlio šaltinį, t. y. konkrečią Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo interneto svetainę. Juolab kad svetainėje esantį žodynėlį, esant poreikiui, galima greičiau ir efektyviau keisti ar papildyti.	Priedo papildymas	Nesiūloma prie Standartų pridėti lotyniškų terminų žodynėlį.
11.	Šiaulių apygardos teismas	Šiaulių apygardos teismas pastabų ir pasiūlymų dėl Standartų pakeitimo projekto ir dėl jų papildymo priedais neturi.	Standartai+Priedas	Be pasiūlymų / pastabų.
12.	Alytaus apylinkės teismas	Atkreipia dėmesį į Standartų 6.6 papunktį, pagal kurį teismo sprendimo aprašomosios ir motyvuojamosios dalių pastraipos numeruojamos. Standartų prieduose pateikiamas teismo sprendimų pastraipų numeravimo pavyzdys – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos nutartis. Tai didelės apimties ir sudėtingos struktūros procesinis sprendimas. Akivaizdu, jog tokiam sprendime pastraipų numeravimas reikalingas, tačiau toks pavyzdys nėra tinkamas pirmosios instancijos teismo priimamiems procesiniams sprendimams, kurie savo turinio sudėtingumu neprilygsta apeliacinės instancijos teismo, juolab Lietuvos Aukščiausiojo Teismo procesiniams sprendimams. Pirmosios instancijos (apylinkės) teismas priima gan daug sprendimų, kurie nėra didelės apimties ir kuriuose teismas pateikia nesudėtingos teisinės	Standartų 6.6, 6.7 p.	Siūloma patikslinti Standartų 6.6 ir 6.7 papunkčius, nurodant, kad pirmosios instancijos (apylinkės) teismas gali turėti teisę numeruoti sprendimų pastraipas, atsižvelgiant į procesinio sprendimo sudėtingumą ir apimtį.

	<p>situacijos vertinimą ar atlieka tik formalų įrodymų vertinimą (pvz., civilinėse bylose sprendimai už akių ar preliminarūs teismo sprendimai, baudžiamajame procese – teismo baudžiamieji įsakymai) ir įvertinus Standartų 6.7 papunktyje įtvirtintą nuostatą, kad teismo sprendimo motyvuojamosios dalies atskira pastraipa neturi susidėti iš vieno ir kelių sakinių, numeravimas tokiuose sprendimuose nėra tikslingas. Taigi, atsižvelgiant į pirmosios instancijos (apylinkės) teismo priimamiems sprendimams turiniui keliamus reikalavimus (kuo aiškesnis ir trumpesnis tekstas, suprantami motyvai, nekeliant tikslo kuo išsamiau aprašyti kasacinio teismo praktiką, teisės doktriną), į Standartų 6.7 papunktyje įtvirtintą nuostatą, netikslinga įtvirtinti nuostatą, kad visų instancijų teismų sprendimų aprašomosios ir motyvuojamosios dalių pastraipos numeruojamos. Manome, kad pirmosios instancijos (apylinkės) teismas gali turėti teisę numeruoti sprendimų pastraipas, atsižvelgiant į procesinio sprendimo sudėtingumą ir apimtį, bet toks formos reikalavimas neturi būti taikomas visiems pirmosios instancijos teismo sprendimams.</p>		
	<p><i>Dėl Standartų galimo priedo – lotyniškų terminų žodynelio</i>, manome, kad toks Standartų priedas nėra būtinas, kadangi jis yra Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo puslapyje. Pagal Standartų 5.1. papunktį teismo sprendimuose reikia vengti vartoti lotyniškų terminus ir toks terminų žodynelis yra aktualus aukštesnės instancijos teismams, bet nėra būtinas apylinkės teismams, kurių procesinių sprendimų turiniui keliami aiškesnio ir trumpesnio teksto, suprantamų šalims motyvų reikalavimai.</p>	Priedo papildymas	Nesiūloma prie Standartų pridėti lotyniškų terminų žodynėlį.
	<p>Standartų reikalavimų laikymasis padeda teismams siekti ne tik procesinių sprendimų aiškumo ir suprantamumo visuomenei, bet ir teismų sistemos dalyvių bendradarbiavimo, nes neretai vienos instancijos teismo procesiniai sprendimai patenka į kitą. Manome, kad kiekvienos instancijos teismai turi laikytis būtent tos instancijos teismo sprendimams nustatytų vienodų struktūros ir formos reikalavimų. Atsižvelgiant į tai ir į pirmiau aptartas išvagas dėl</p>	Priedo papildymas	Siūloma papildyti Standartus aiškiais ir atskirai kiekvienos instancijos teismams skirtais pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais).

		pirmosios instancijos (apylinkės) teismo sprendimams keliamų reikalavimų, manome, kad Standartai turi būti papildyti aiškiais ir atskirai kiekvienos instancijos teismams skirtais pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais).		
13.	Utenos apylinkės teismas	<p><i>Dėl Standartų 35 punkto:</i></p> <p>Standartų projekto 35 punkte nustatyta: „Teismo sprendime data rašoma mišriuoju būdu, t. y. metai ir diena rašomi skaitmenimis su sutrumpinimais „m.“ ir „d.“, mėnuo rašomas žodžiu be sutrumpinimo „mėn.“ (pvz., 2025 m. balandžio 3 d., o ne 2025 m. balandžio 03 d.). Išimtiniais atvejais, jeigu reikia nurodyti daug dokumentų (pvz., finansinių dokumentų) su datomis, kurios lengviau suprantamos ir palyginamos, kai yra užrašytos trumpuoju būdu, tokių dokumentų datas galima rašyti trumpuoju būdu arabiškų skaitmenų grupėmis (pvz., 2025-03-15 PVM sąskaita faktūra, serija ANE, Nr. 00098).“.</p> <p>Pastebėta, jog nepalikta galimybė datą rašyti trumpuoju būdu, arabiškų skaitmenų grupėmis, pvz., 2025-03-15. Pažymima, jog minėtu būdu rašomos datos yra lengviau suprantamos ir palyginamos, taip pat lengviau surašomos. Datų rašymas tik skaitmenimis leido sutaupyti laiką ir daryti mažiau klaidų. Metus ir dieną palikus rašyti skaičiais, mėnesių rašymo žodžiais prasmės nėra, tačiau tai apsunkins darbą. Atkreipiamas dėmesys, kad Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 „Dėl Dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Dokumentų rengimo taisyklių 13 punkte nustatyta, kad dokumento data nurodoma arabiškų skaitmenų grupėmis arba mišriuoju būdu.</p> <p>Atsižvelgiant į nurodytą, siūloma palikti abu datos rašymo variantus: arabiškų skaitmenų grupėmis ir mišriuoju būdu.</p>	Priedo 35 p.	Siūloma patikslinti Standartų Priedo 35 punktą, leidžiant datą teismo sprendime rašyti tiek arabiškų skaitmenų grupėmis, tiek mišriuoju būdu.

TEISMŲ ADMINISTRAVIMO KOMITETO POSĖDIS

2026 m. vasario 6 d.

Vilnius

(platforma: Zoom)

Posėdyje dalyvavo: Teisėjai: A. Brazdeikis (posėdžio pirmininkas), D. Bublienė, N. Meilutis, V. Šelmienė, S. Žalimienė, T. Venckus, G. Užubalis, E. Šukys, A. Naujalis, R. Petkuvienė, A. Budrys (Teisėjų tarybos 2025 m. vasario 21 d. Nr. 13P-44-(7.1.2.E) nutarimu sudarytos darbo grupės (toliau – ir Darbo grupė) Rekomenduojamiems teismų procesinių sprendimų kokybės standartams (toliau – ir Standartai) peržiūrėti ir atnaujinti pirmininkas), V. Dirvonienė (Nacionalinės teismų administracijos Teisinio reguliavimo ir atstovavimo skyriaus vedėja) ir R. Valkavičienė (Nacionalinės teismų administracijos Teismų veiklos skyriaus vedėja).

Darbo grupė Standartams peržiūrėti ir atnaujinti, peržiūrėjusi Standartus, parengė projektą dėl Standartų pakeitimo. Tam, kad būtų priimtas vieningas sprendimas dėl Standartų papildymo priedais: pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais) bei lotyniškų terminų žodynėliu, buvo kreiptasi į teismus dėl nuomonių pateikimo apie Standartų pakeitimą bei minėtą papildymą. Teismų administravimo komitetui pateikti apibendrinti teismų pasiūlymai.

SVARSTYTA: Dėl Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų tikslinimo.

1. Dėl Regionų administracinio teismo pastabos:

Standartų priedo 10 punkte: „Kai bylą nagrinėja teisėjai, kurių darbo vieta yra skirtingose gyvenamosiose vietose, sprendimo priėmimo vieta nurodoma pagal teisėjo pranešėjo darbo vietą.“; atitinkamai Regionų administracinio teismo sprendimo įžanginės dalies rašymo pavyzdyje nurodyta, kad po teismo sprendimo priėmimo datos nurodomas „*miestas, kuriame dirba teisėjas pranešėjas*“ – siūloma vartoti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 87 straipsnio 2 dalies 1 punkto formuluotę: „*Sprendimo priėmimo vieta.*“

Nutarta: neatsižvelgti; nesiūlyti Darbo grupei keisti/tikslinti Standartų projekto.

2. Dėl Regionų administracinio teismo pastabos:

Dėl Standartų papildymo priedu lotyniškų terminų žodynėliu:

Siekiant teismų sprendimuose vartojamų terminų nuoseklumo, manoma, būtų galima tikslinti Standartų priedo 29 punktą, atsisakant jame tiesioginių lotyniškų terminų vertimų pavyzdžių, vietoje jų pateikiant nuorodą į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo svetainėje pavišintus prancūziškų ir lotyniškų terminų vertimus į lietuvių kalbą.

Nutarta: neatsižvelgti; nesiūlyti Darbo grupei keisti/tikslinti Standartų projekto.

3. Dėl Kauno apygardos teismo pastabos:

Dėl Standartų priedo 16 punkto:

Standartų priedo 16 punkte numatyta, jog: „<...>Teismo sprendimo motyvuojamoji dalis skiriama nuo aprašomosios dalies žodžiu „k o n s t a t u o j a :“,<...>.“ Siūlytume patikslinti, ar minėta rekomendacija taikytina ir priimant teismo nutartis. Šiuo atveju kyla neaiškumų, ar teismas, priimdamas byloje tarpinę nutartį (pavyzdžiui, dėl laikinųjų apsaugos priemonių (ne)taikymo ir pan.), motyvuojamąją nutarties dalį nuo aprašomosios taip pat turėtų atskirti žodžiu „k o n s t a t u o j a“.

Nutarta: neatsižvelgti; nesiūlyti Darbo grupei keisti/tikslinti Standartų projekto. Standartai ne galutiniams teismo procesiniams sprendimams taikytini tiek, kiek tinkama.

4. Dėl Kauno apygardos teismo pastabos:

Dėl Standartų priedo 25 punkto:

Standartų priedo 25 punkte pateikiama rekomendacija, jog fizinio ar juridinio asmens kodas teismo sprendimo rezoliucinėje dalyje nenurodomas, jei įstatyme nenustatyta kitaip. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 648 straipsnio 1 dalies 7 punkte numatyta, kad vykdomajame rašte, be kita ko, turi būti nurodoma išieškotojo ir skolininko duomenys: vardas, pavardė, asmens kodas. Vykdomajame rašte su išieškojimu susijusi rezoliucinė sprendimo dalis turi būti nurodoma pažodžiui (CPK 648 straipsnio 1 dalies 7 punktą). Atsižvelgiant į tai, kyla neaiškumų, ar civilinėse bylose priimtų sprendimų rezoliucinėse dalyse yra būtina nurodyti fizinio ar juridinio asmens kodą.

Nutarta: atsižvelgti; patikslinti Standartų projekto Priedo 25 punktą, nurodant, kad priimtų sprendimų rezoliucinėse dalyse yra būtina nurodyti fizinio ar juridinio asmens kodą.

5. Dėl Vilniaus apygardos teismo pastabos:

Dėl Standartais rekomenduojamų teismų sprendimų formos, turinio ir struktūros:

Nenurodyta, ar priėmus sprendimą dėl ieškinio pagrindo reikia įrašyti žodžius, apibūdinančius sprendimą (analogiškai kaip dalinis sprendimas) – „sprendimas dėl ieškinio pagrindo“.

Nutarta: atsižvelgti; pasiūlyti Darbo grupei patikslinti Standartų projekto Priedo 7 punktą, nurodant, kad priėmus sprendimą dėl ieškinio pagrindo įrašytini žodžiai, apibūdinantys sprendimą – „sprendimas dėl ieškinio pagrindo“.

6. Dėl Tauragės apylinkės teismo pastabos:

Dėl procesinių dokumentų nuasmeninimo: Iš pateikto projekto nėra aišku, ar (N) raidę reikia rašyti visuose procesiniuose sprendimuose, kai nuasmeninta versija nerengiama (pvz. teismo įsakymai, nutartys dėl teismo leidimų, nutartys supaprastintame procese, sprendimai dėl santuokos nutraukimo bendru sutarimu ir kt.), ar tik tuomet, kai nuasmeninta versija pagal Nuasmeninimo taisyklės turėtų būti rengiama, tačiau teisėjas, vadovaudamasis šiomis taisyklėmis, nusprendžia to nedaryti.

Nutarta: atsižvelgti, patikslinti Standartų projekto Priedo 4 punktą, siūlyti panaikinti Teismo proceso bylų kategorijų bei procesinių sprendimų šiose bylose kategorijų priskyrimo ir žymėjimo tvarkos 9.4 p.

7. Dėl Tauragės apylinkės teismo pastabos:

Iš pateiktų pavyzdžių (projekto 11-14 lapai, pavyzdžiai išdėstyti po 13 punktu) nėra aišku, ar civilinę bylą inicijavusio asmens (ieškovo), taip pat kaltinamojo ir t.t. vardas, pavardė teismo sprendimo įžanginėje dalyje turi būti pajuodinti (paryškinti), nes standartuose tai nenumatyta, o pavyzdžiuose šių asmenų vardai ir pavardės yra paryškinti (pajuodinti).

Nutarta: atsižvelgti; patikslinti Standartų projektą. Pagal Standartų projekto Priedo 13 punkto paskutinį sakinį, įžanginę dalį rekomenduojama formatuoti pagal pateikiamus pavyzdžius, t. y. rekomenduojama laikytis ir pavyzdžiuose nurodyto paryškinimo tipo.

8. Dėl Alytaus apylinkės teismo pastabos:

Atkreipia dėmesį į Standartų 6.6 papunktį, pagal kurį teismo sprendimo aprašomosios ir motyvuojamosios dalių pastraipos numeruojamos. Standartų prieduose pateikiamas teismo sprendimų pastraipų numeravimo pavyzdys – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos nutartis. Tai didelės apimties ir sudėtingos struktūros procesinis sprendimas. Akivaizdu, jog tokia sprendime pastraipų numeravimas reikalingas, tačiau toks pavyzdys nėra tinkamas pirmosios instancijos teismo priimamiems procesiniams sprendimams, kurie savo turinio sudėtingumu neprilygsta apeliacinės instancijos teismo, juolab Lietuvos Aukščiausiojo Teismo procesiniams sprendimams. Pirmosios instancijos (apylinkės) teismas priima gan daug sprendimų, kurie nėra didelės apimties ir kuriuose teismas pateikia nesudėtingos teisinės situacijos vertinimą ar atlieka tik formalų įrodymų vertinimą (pvz., civilinėse bylose sprendimai už akių ar preliminarūs teismo sprendimai, baudžiamajame procese – teismo baudžiamieji įsakymai) ir įvertinus Standartų 6.7 papunktyje įtvirtintą nuostatą, kad teismo sprendimo motyvuojamosios dalies atskira pastraipa neturi susidėti iš vieno ir kelių sakinių, numeravimas tokiuose sprendimuose nėra tikslingas. Taigi, atsižvelgiant į pirmosios instancijos (apylinkės) teismo priimamiems sprendimams turiniui keliamus reikalavimus (kuo aiškesnis ir trumpesnis tekstas, suprantami motyvai, nekeliant tikslo kuo išsamiau aprašyti kasacinio teismo praktiką, teisės doktriną), į Standartų 6.7 papunktyje įtvirtintą nuostatą, netikslinga įtvirtinti nuostatą, kad visų instancijų teismų sprendimų aprašomosios ir motyvuojamosios dalių pastraipos numeruojamos. Manome, kad pirmosios instancijos (apylinkės) teismas gali turėti teisę numeruoti sprendimų pastraipas, atsižvelgiant į procesinio sprendimo sudėtingumą ir apimtį, bet toks formos reikalavimas neturi būti taikomas visiems pirmosios instancijos teismo sprendimams.

Nutarta: neatsižvelgti; nesiūlyti Darbo grupei keisti/tikslinti Standartų projekto.

9. Dėl Utenos apylinkės teismo pastabos:

Dėl Standartų priedo 35 punkto:

Standartų projekto 35 punkte nustatyta: „Teismo sprendime data rašoma mišriuoju būdu, t. y. metai ir diena rašomi skaitmenimis su sutrumpinimais „m.“ ir „d.“, mėnuo rašomas žodžiu be sutrumpinimo „mėn.“ (pvz., 2025 m. balandžio 3 d., o ne 2025 m. balandžio 03 d.). Išimtiniais atvejais, jeigu reikia nurodyti daug dokumentų (pvz.,

finansinių dokumentų) su datomis, kurios lengviau suprantamos ir palyginamos, kai yra užrašytos trumpuoju būdu, tokių dokumentų datas galima rašyti trumpuoju būdu arabiškų skaitmenų grupėmis (pvz., 2025-03-15 PVM sąskaita faktūra, serija ANE, Nr. 00098).“.

Pastebėta, jog nepalikta galimybė datą rašyti trumpuoju būdu, arabiškų skaitmenų grupėmis, pvz., 2025-03-15. Pažymima, jog minėtu būdu rašomos datos yra lengviau suprantamos ir palyginamos, taip pat lengviau surašomos. Datų rašymas tik skaitmenimis leido sutaupyti laiką ir daryti mažiau klaidų. Metus ir dieną palikus rašyti skaičiais, mėnesių rašymo žodžiais prasmės nėra, tačiau tai apsunkins darbą. Atkreipiamas dėmesys, kad Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 „Dėl Dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Dokumentų rengimo taisyklių 13 punkte nustatyta, kad dokumento data nurodoma arabiškų skaitmenų grupėmis arba mišriuoju būdu.

Atsižvelgiant į nurodytą, siūloma palikti abu datos rašymo variantus: arabiškų skaitmenų grupėmis ir mišriuoju būdu.

Nutarta: neatsižvelgti; nesiūlyti Darbo grupei keisti/tikslinti Standartų projekto.

10. Dėl Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų (toliau – Standartai) papildymo priedu lotyniškų terminų žodyneliu.

Nutarta: neatsižvelgti; nesiūlyti Darbo grupei papildyti Standartų projekto.

11. Dėl Standartų papildymo priedu: vieningais pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais).

Nutarta: neatsižvelgti; nesiūlyti Darbo grupei papildyti Standartų projekto.

12. Dėl Vilniaus apygardos teismo pastabos:

Dėl pateikto pavyzdžio, kai civilinė byla priskiriama nagrinėti kito teismo veiklos teritorijoje veikiančiam teismui:

ar pateiktas pavyzdys nesukels byloje dalyvaujantiems asmenims neaiškumo:

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 62-1 straipsnio 1 dalies / 62-1 straipsnio 2 dalies / 62-2 straipsnio 1 dalies pagrindu ši byla, kuri yra teisinga Klaipėdos apylinkės teismui, buvo priskirta nagrinėti Telšių apylinkės teismui ir teismas šioje byloje veikia Klaipėdos apylinkės teismo vardu.

Jei asmuo kreipėsi į Klaipėdos apylinkės teismą, tačiau byla priskirta Telšių apylinkės teismui, kuris nutartimi nutars, kad byla teisinga Vilniaus miesto apylinkės teismui, tokiu atveju pagal pavyzdyje pateiktą sakinį atsiras prieštaravimas rezoliucinei daliai, kadangi iš pradžių teismas nurodys, jog byla teisinga Klaipėdos apylinkės teismui, kurio vardu jis veikia, o vėliau nutars, kad byla teisinga kitam teismui ir atsisakys priimti ieškinį.

Tokio prieštaravimo neturėtų būti, todėl, manytina, reikėtų keisti formuluotę (pvz., „byla, kuri gauta Klaipėdos apylinkės teisme, buvo priskirta <...>“). Pateiktas pavyzdys suformuluotas pagal CPK nuostatas, tačiau, manytina, jog nutarties turinyje formuluotę būtina pakoreguoti.

Nutarta: neatsižvelgti; nesiūlyti Darbo grupei keisti/tikslinti Standartų projekto.

13. Dėl Vilniaus apygardos teismo pastabos:

Pastaba dėl pateikto pavyzdžio, kai byla priskiriama pirmąja instancija nagrinėti kitam apygardos teismui.

Dėl šių pavyzdžių:

Sprendimas per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Klaipėdos apygardos teismui, skundą paduodant per šioje byloje Klaipėdos apylinkės teismo vardu veikiantį Telšių apylinkės teismą.

Sprendimas per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos apeliaciniam teismui, skundą paduodant per šioje byloje Panevėžio apygardos teismo vardu veikiantį Klaipėdos apygardos teismą.

Manome, jog apskundimo tvarkoje nereikėtų nurodyti, kieno vardu veikia teismas, nes ir šiuo metu byloje dalyvaujantys asmenys klysta teikdami apeliacinius (atskirusius) skundus, o dar vieno teismo nurodymas lems dar daugiau klaidų.

ir dėl Klaipėdos apygardos teismo pastabos:

Nepritariame pavyzdiniuose teismo sprendimų pavyzdžiuose nurodytai paprastam žmogui sunkiai suprantamai apskundimo tvarkai, kuri, be kita ko, gali ir suklaidinti skundą paduodantį asmenį. Standartų 19 puslapyje pateikiamas pavyzdys, kai byla priskiriama pirmąja instancija nagrinėti kito apygardos teismo veiklos teritorijoje veikiančio apylinkės teismo teisėjams. Minėtame pavyzdyje nurodyta, kad tais atvejais, kai sprendimą, pavyzdžiui, priima Telšių apylinkės teismas, veikiantis Klaipėdos apylinkės teismo vardu, toks sprendimas gali būti skundžiamas Klaipėdos apygardos teismui, skundą paduodant per šioje byloje Klaipėdos apylinkės teismo vardu veikiantį Telšių apylinkės teismą. Asmeniui pateikus skundą, tokia sprendime nurodyta sprendimo apskundimo tvarka gali sukelti papildomo neaiškumo. Visų pirma, esant centralizuotam bylų skirstymui, vien tai, kad sprendime nurodoma, jog sprendimas yra skundžiamas Klaipėdos apygardos teismui, dar nereiškia, kad apeliacinis skundas ir bus nagrinėjamas Klaipėdos apygardos teisme. Antra, pagal nurodytą skundo padavimo tvarką, priešingai nei iki šiol, Klaipėdos apygardos teisme turės būti registruojami skundai, gauti ne tik iš Klaipėdos apygardos teismo veiklos teritorijoje veikiančių apylinkių teismų, o tai gali sukelti papildomo neaiškumo registruojant bylą.

Nutarta: atsižvelgti; patikslinti Standartų projekto Priedo nuostatose pateikiamą rezoliucinę dalį, nenurodant joje, kieno vardu veikia teismas.

**TEISĖJŲ TARYBOS SUDARYTOS DARBO GRUPĖS REKOMENDUOJAMIEMS TEISMŲ
PROCESINIŲ SPRENDIMŲ KOKYBĖS STANDARTAMS ATNAUJINTI
PAŽYMA APIE ĮVYKDYTĄ UŽDUOTĮ**

Vilnius

Teisėjų tarybos 2025 m. vasario 21 d. Nr. 13P-44-(7.1.2.E) nutarimu yra sudaryta darbo grupė, susidedanti iš Laimučio Alechnavičiaus (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjas), Arūno Budrio (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas, darbo grupės pirmininkas), Aurimo Brazdeikio (Klaipėdos apygardos teismo teisėjas, Teisėjų tarybos narys), Editos Kisielienės (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Teisės tyrimų grupės vyriausioji patarėja), Živilės Kvaraciejienės (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Teisės tyrimų grupės vyriausioji specialistė), Rūtos Miliuvienės (Regionų administracinio teismo teisėja), Žilvino Terebeizos (Lietuvos apeliacinio teismo teisėjas), Zinos Vilnienės (Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėja), Eglės Zemlytės (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja), Rekomenduojamiems teismų procesinių sprendimų kokybės standartams (toliau – ir Standartai) peržiūrėti ir atnaujinti. Darbo grupei pavesta iki 2025 m. rugsėjo 30 d. peržiūrėti Standartus įvertinant gautus teismų pasiūlymus, 2019 m. Teismų procesinių sprendimų kokybės standartų taikymo studijoje pateiktas rekomendacijas ir parengti projektą dėl Standartų keitimo.

I. Darbo grupės veikla

Darbo grupė nuo jos sudarymo laiko, atsižvelgiant į darbo grupės narių užimtumą, kasmetines atostogas, iš viso buvo susirinkusi devynis kartus – balandžio 4, 11 d., gegužės 22 d., birželio 26 d., rugpjūčio 26 d., rugsėjo 22 d., spalio 6, 20 d., lapkričio 6 d. Tarp darbo grupės susitikimų pagal darbo grupės susitikimuose priimtus susitarimus ir pasiskirstytas užduotis atskiri darbo grupės nariai rengė pasiūlymų projektus, kurie būdavo aptariami kituose darbo grupės susitikimuose, taip pat iškilę klausimai, neaiškumai buvo aptariami elektroniniu paštu.

Pirmojo – balandžio 4 d. – darbo grupės susitikimo metu, prieš tai susipažinus su visa darbo grupei pateikta medžiaga (teismų pasiūlymais, Teismų procesinių sprendimų kokybės standartų taikymo studija), buvo pasidalinta pirminėmis įžvalgomis dėl teismų pateiktų siūlymų, principinių Standartų tobulinimo krypčių, imties ir sutarta dėl darbo grupės darbo organizavimo.

Antrojo – balandžio 11 d. – susitikimo metu buvo apsvarstyti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pateikti pasiūlymai dėl Standartų tobulinimo, išskyrus siūlymą dėl formuluočių, kai bylą išnagrinėjęs teismas veikė kito teismo, kuriam teisinga byla, vardu. Šis klausimas dėl kilusių diskusijų, išsiskyrusių pozicijų, buvo paliktas svarstyti kitame darbo grupės susitikime. Darbo grupės narei kalbos specialistei pavesta bendradarbiaujant su Lietuvos apeliacinio teismo kalbos specialiste kitam darbo grupės susitikimui parengti siūlymus dėl Standartų tobulinimo kalbos klausimais.

Trečiojo – gegužės 22 d. – susitikimo metu buvo apsvarstytas klausimas dėl formuluočių, kai bylą išnagrinėjęs teismas veikė kito teismo, kuriam teisinga byla, vardu, Lietuvos apeliacinio teismo pasiūlymai, apsvarstyti kalbos specialistės parengti siūlymai

kalbos klausimais. Išklausius Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir apygardų teismų pristatytas pozicijas, Lietuvos apeliacinio teismo nuomonę, po diskusijų, dėl formuluočių, kai bylą išnagrinėjęs teismas veikė kito teismo, kuriam teisinga byla, vardu, iš esmės sutarta, kad kitam darbo grupės susitikimui pateikti schemas, įvardyti probleminius aspektus ir parengti galimus sprendimų šablonų pavyzdžius.

Ketvirtajame – birželio 26 d. – darbo grupės susitikime buvo aptarti apygardų teismų pasiūlymai, taip pat toliau diskutuota dėl formuluočių, kai bylą išnagrinėjęs teismas veikė kito teismo, kuriam teisinga byla, vardu ir sutarta kitam darbo grupės susitikimui suformuluoti bei pateikti konkrečius alternatyvius pasiūlymus šiuo klausimu.

Penktajame – rugpjūčio 26 d. – darbo grupės susitikime buvo aptarta ir galutinai sutarta dėl formuluočių baigiamuosiuose teismo aktuose, kai civilinė byla yra paskirta nagrinėti kitam teismui CPK 62¹, 62² ar 62³ straipsnių pagrindu, taip pat sutarta pateikti analogiškus siūlymus, kai baudžiamoji byla yra paskirta nagrinėti kitam teismui BPK 229¹ straipsnio 2, 4 dalių pagrindu. Atsižvelgiant į darbo grupės narių (teisėjų) užimtumą ir tai, kad dėl gilesnės analizės pareikalavusio kilusio diskusinio klausimo dėl formuluočių, kai bylą išnagrinėjęs teismas veikė kito teismo, kuriam teisinga byla, vardu, yra likę dar neapsvarstyti nemažos apimties apylinkių bei administracinių teismų pasiūlymai ir papildomai gauti pasiūlymai iš Lietuvos apeliacinio teismo, taip pat į tai, kad reikia parengti atnaujintų Standartų projektą, šiame darbo grupės susitikime buvo nuspręsta kreiptis į Teisėjų tarybą su prašymu pratęsti darbo grupės darbo terminą. Teisėjų taryba prašymą tenkino ir 2025 m. rugsėjo 26 d. pratęsė terminą darbo grupei Rekomenduojamiems teismų procesinių sprendimų kokybės standartams peržiūrėti ir atnaujinti parengiant projektą dėl Standartų keitimo iki š. m. gruodžio 19 d.

Šeštajame – rugsėjo 22 d. – darbo grupės susirinkime aptartos teisėjos E. Zemlytės parengtos ir pagal 2025 m. rugpjūčio 26 d. darbo grupės susitikime aptartus pasiūlymus pakoreguotos formuluotės baigiamuosiuose teismo aktuose, kai byla yra paskirta nagrinėti teismui CPK 62¹, 62² ar 62³ straipsnių pagrindu ir teisėjos parengtos atitinkamos nuostatos, kuriomis siūloma papildyti Standartus, taip pat apsvarstyti administracinių teismų pasiūlymai ir sutarta, kad būtinas Standartų korekcijas padarys ir atsiųs šių teismų atstovai.

Septintajame – spalio 6 d. ir aštuntajame – spalio 20 d. susitikimuose atitinkamai galutinai buvo sutarta dėl formuluočių procesiniuose sprendimuose, kai byla yra paskirta nagrinėti teismui CPK 62¹, 62² ar 62³ straipsnių pagrindu, apsvarstyti pateikti papildomi Lietuvos apeliacinio teismo pasiūlymai dėl Standartų tobulinimo, kad Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkės papildomi pasiūlymai dėl sprendimų rezoliucinių dalių, taip pat apylinkių teismų pasiūlymai.

Devintajame – lapkričio 6 d. – darbo grupės susitikime apsvarstyti teisėjo Ž. Terebeizos pateikti Standartų pakeitimai pagal Lietuvos apeliacinio teismo pateiktus ir aptartus papildomus pasiūlymus, teisėjo A. Budrio ir E. Kisielienės parengti teismų procesinių sprendimų pavyzdžiai baudžiamosiose bylose, kai byla yra paskirta nagrinėti kitam teismui BPK 229¹ straipsnio 2, 4 dalių pagrindu ir sutarta parengti pagal darbo grupės pateiktus pasiūlymus naujos redakcijos Standartų projektą, atsakinga už tai paskiriant E. Kisielienę. 2025 m. lapkričio 20 d. parengtas naujos redakcijos Standartų projektas išsiųstas darbo grupės nariams derinti. 2025 m. gruodžio 17 d., po nedidelių redakcinio pobūdžio korekcijų, padarytų po kilusių diskusijų elektroniniu paštu, pritarta parengtam Standartų projektui.

II. Esminiai **Standartų** pakeitimai

Darbo grupė iš esmės peržiūrėjo Standartus ir be nemažų redakcinių korekcijų, patikslinimų, pateiktų teismų procesinių sprendimų pavyzdžių atnaujinimo, padarė šiuos esminius Standartų pakeitimus:

- suvienodino formalius reikalavimus visų teismų procesinių dokumentų formai ir papildė Standartus nuostatomis dėl teismų procesinių sprendimų formatavimo, struktūrinių dalių, antraščių ir paantraščių rašymo, taip pat dėl visų teismų procesinių sprendimų aprašomųjų (motyvuojamųjų) dalių numeravimo;
- patikslino Standartų nuostatas dėl „(N)“ raidės nurodymo įtvirtinant, kad tuo atveju, *jeigu byloje nėra rengiama viešai skelbtina (nuasmeninta) priimto teismo sprendimo versija, tai pažymima įrašant skliaustuose raidę „N“ po procesinio sprendimo kategorijos nuoroda iš naujos eilutės. Kai teismo sprendimas viešai skelbiamas, po procesinio sprendimo kategorijos nuoroda iš naujos eilutės viešai skelbtinoje (nuasmenintoje) teismo sprendimo versijoje skliaustuose rašoma raidė „S“.*
- papildė Standartus nuostatomis dėl rekomendacijų Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartims (nutarimams);
- papildė Standartus nuostatomis dėl teismų procesinių sprendimų formuluočių, kai bylą išnagrinėjęs teismas veikė kito teismo, kuriam teisinga byla, vardu ir atitinkamais teismų procesinių sprendimų pavyzdžiais;
- atnaujino Standartų nuostatas dėl pavardžių rašymo, citavimo, nuorodų pagal dabartinės lietuvių kalbos taisyklių reikalavimus, įdėjo aktyvias nuorodas į reikiamus šaltinius, aiškumo dėlei pateikė pavyzdžių dėl citavimo, pavardžių rašymo, literatūros nurodymo ir pan.

Kartu pažymėtina, kad darbo grupė dėl Teismų procesinių sprendimų kokybės standartų taikymo studijoje pateikto siūlymo Standartus papildyti priedais – pavyzdiniais teismo sprendimais (šablonais), suabejojusi, ar Standartų pavyzdžiu šablonų vis tik neturėtų pasirengti kiekvienas teismas (instancija), nepriėjo vieningo sprendimo, todėl dėl šio siūlymo pasiūlymų neteikia. Darbo grupė, atsižvelgdama į tai, kad lotyniškų terminų žodynėlis yra prieinamas viešai Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo puslapyje, vieningo sprendimo nepriėjo ir dėl darbo grupėje išsakyto pasiūlymo kaip priedą prie Standartų pridėti lotyniškų terminų žodynėlį, todėl dėl šio siūlymo taip pat pasiūlymo neteikia.

PRIDEDAMA. Standartų projektas, 33 lapai.

Lyginamasis Standartų projekto variantas, 40 lapų.

Darbo grupės pirmininkas

Arūnas Budrys

Edita Kisieliene, tel. +370 5 262 0447, el. p. e.kisieliene@lat.lt

TEISĖJŲ TARYBA

NUTARIMAS

DĖL TEISMŲ TARYBOS 2004 M. GRUODŽIO 17 D. NUTARIMU NR. 306 „DĖL ADMINISTRACINIŲ, BAUDŽIAMŲJŲ IR CIVILINIŲ BYLŲ BEI TEISMŲ PROCESINIŲ SPRENDIMŲ ŠIOSE BYLOSE KLASIFIKAVIMO“ PATVIRTINTOS TEISMO PROCESO BYLŲ KATEGORIJŲ BEI PROCESINIŲ SPRENDIMŲ ŠIOSE BYLOSE KATEGORIJŲ PRISKYRIMO IR ŽYMĖJIMO TVARKOS PAKEITIMO

2026 m. kovo d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 27 punktu, atsižvelgdama į Teisėjų tarybos 2025 m. vasario 21 d. nutarimu Nr. 13P-44-(7.1.2.E) „Dėl darbo grupės Rekomenduojamiems teismų procesinių sprendimų kokybės standartams atnaujinti sudarymo“ sudarytos darbo grupės bei Teisėjų tarybos Teismų administravimo komiteto siūlymus dėl Teismo proceso bylų kategorijų bei procesinių sprendimų šiose bylose kategorijų priskyrimo ir žymėjimo tvarkos pakeitimo, Teisėjų taryba

n u t a r i a :

1. Pripažinti netekusiu galios Teismo proceso bylų kategorijų bei procesinių sprendimų šiose bylose kategorijų priskyrimo ir žymėjimo tvarkos, patvirtintos Teismų tarybos 2004 m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr. 306, 9.4 papunktį.
2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2026 m. gegužės 1 d.

Pirmininkas

Sekretorius

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė teismų administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl teisėjų tarybos nutarimų projektų pateikimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-03-19 Nr. 4R-316-(7.1.11.Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	5
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Parašo paskirtis	pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jurga Greičienė Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-03-19 14:15:17 GMT+2
Parašo formatas	XAdES-A
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-03-19 14:15:28 GMT+2
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC
Sertifikato galiojimo laikas	2025-08-25 11:01:36 GMT+3 - 2029-08-24 11:01:36 GMT+3
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Lietuvos teismų informacinė sistema
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. (2026-03-23 15:03:56)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo LITEKO 2026-03-23 15:03:56
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-